

BIURO PROJEKTÓW I USŁUG TECHNICZNYCH

AKANT bis

62-081 Przeźmierowo, ul. Południowa 35,
tel. (0-61) 652 52 10, 652 52 11, fax 652 52 12
e-mail: info @ akant.pl www.akant.pl

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA
MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA
PRZESTRZENNEGO MIASTA LUBOŃ – „KOCIE DOŁY”
NA ŚRODOWISKO**

Opracował:

mgr inż. Przemysław Domagalski
mgr inż. Artur Miętkiewicz

Przeźmierowo, sierpień (aktualizacja) 2013r.

1. Wprowadzenie i informacja o celach i zawartości projektu planu.	3
1.1. Cel opracowania.	3
1.2. Zakres prognozy.	4
1.3. Wykorzystane akty prawne i opracowania.	5
1.4. Zakres wykonywanych prac i metodyka.	6
1.5. Ustalenia projektu planu.	6
1.6. Powiązanie ustaleń projektu planu z innymi dokumentami.	8
2. Ogólna charakterystyka środowiska przyrodniczego miasta Luboń z uwzględnieniem obszaru opracowania.	10
2.1. Położenie administracyjne.	10
2.2. Położenie komunikacyjne.	10
2.3. Położenie regionalne.	10
2.4. Warunki klimatyczne.	10
2.5. Budowa geologiczna.	12
2.7. Ukształtowanie terenu.	14
2.8. Udokumentowane złoża surowców mineralnych.	15
2.9. Wody powierzchniowe i podziemne.	16
2.9.1. Wody powierzchniowe.	16
2.9.2. Wody podziemne.	16
2.10. Gleby.	18
2.11. Aktualne wykorzystanie terenu, istniejąca flora i fauna.	18
3. Warunki korzystania ze środowiska związane z proponowanymi ustaleniami planu.	19
3.1. Zaopatrzenie w wodę.	19
3.2. Gospodarka ściekowa.	19
3.3. Gospodarka odpadami.	20
3.4. Ochrona wód powierzchniowych i gruntowych.	21
3.5. Ochrona dóbr kultury.	22
3.6. Ochrona środowiska przyrodniczego i krajobrazu kulturowego.	22
3.7. Ochrona przed hałasem.	23
3.8. Ochrona powietrza.	24
3.9. Ochrona przed oddziaływaniem pól elektromagnetycznych.	25
4. Ocena skutków oddziaływania realizacji ustaleń projektu planu na poszczególne komponenty środowiska.	26
4.1. Powierzchnia ziemi.	27
4.2. Wody.	27
4.3. Różnorodność biologiczna, krajobraz.	28
4.4. Flora, fauna.	28

4.5.	<i>Ludzie</i>	28
4.6.	<i>Zasoby naturalne</i>	29
4.7.	<i>Powietrze</i>	29
4.8.	<i>Klimat</i>	30
4.9.	<i>Zabytki i dobra materialne</i>	30
5.	<i>Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu</i>	30
5.1.	<i>Wytwarzanie odpadów</i>	30
5.2.	<i>Wprowadzanie ścieków do wód i do ziemi</i>	30
5.3.	<i>Emisja hałasu</i>	31
5.4.	<i>Ryzyko wystąpienia poważnych awarii</i>	31
6.	<i>Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu</i>	31
7.	<i>Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowania dokumentu</i>	32
8.	<i>Rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy</i>	35
9.	<i>Propozycje dotyczące przewidywanych metody analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwość jej przeprowadzania</i>	35
10.	<i>Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko</i>	36
11.	<i>Streszczenie w języku niespecjalistycznym</i>	36

1. Wprowadzenie i informacja o celach i zawartości projektu planu.

1.1. Cel opracowania.

Niniejsza prognoza została sporządzona w oparciu o wymogi wynikające z przepisu art. 51 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U.2008.199.1227 z późn. zm.) oraz ustawy z dnia 23 marca 2003r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz.U.2012.647 j.t. z późn. zm.).

Głównym celem sporządzenia powyższego dokumentu jest ukazanie przewidywanego wpływu na środowisko, jaki może nastąpić na skutek realizacji zapisów w projekcie planu dotyczących zagospodarowania terenu. W szczególności chodzi o ocenę relacji pomiędzy rozwiązaniami przyjętymi w planie, a uwarunkowaniami środowiska przyrodniczego oraz czynnikami gospodarczymi i społecznymi na zasadzie zrównoważonego rozwoju.

Projekt planu obejmuje obszar położony w południowo-wschodniej części Lubonia w rejonie jeziora zwanego „Kocie Doły”. Powierzchnia terenu objętego projektem planu wynosi 46,7 ha.

Do sporządzania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w Luboniu przystąpiono na mocy uchwały Rady Miasta Luboń nr XXIX/177/2013 z dnia 7 marca 2013r.

Przedmiotem planu jest zagospodarowanie terenu zgodnie z aktualnym studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania miasta Luboń.

Prognoza zostanie przedłożona do publicznego wglądu wraz z tekstem projektu uchwały planu miejscowego, który po uchwaleniu przez Radę Miasta Luboń i ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Województwa Wielkopolskiego, będzie stanowić przepis prawa miejscowego.

1.2. Zakres prognozy.

Prognoza oddziaływania na środowisko zawiera:

- informację o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami,
- informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy,
- propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania,
- informację o transgranicznym oddziaływaniu na środowisko,
- streszczenie w języku niespecjalistycznym.

Prognoza określa, analizuje i ocenia:

- istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu,
- stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem,
- istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody,
- cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu,
- przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko, a w szczególności na:
 - różnorodność biologiczną, ludzi, zwierzęta, rośliny, wodę, powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz, klimat, zasoby naturalne, zabytki, dobra materialne,
 - z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy.

Ponadto prognoza przedstawia:

- rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru,
- biorąc pod uwagę cele i graficzny zasięg dokumentu oraz cele i przedmiot obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru – rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru

oraz metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazania napotkanych trudności z niedostatków techniki lub we współczesnej wiedzy.

1.3. Wykorzystane akty prawne i opracowania.

- Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 roku - Prawo ochrony środowiska (Dz.U.2008.25.150 j.t. z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 27 lipca 2001 r. o wprowadzeniu ustawy - Prawo ochrony środowiska, ustawy o odpadach oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz.U.2001.100.1085 z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U.2008.199.1227 z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 27 marca 2003 roku o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz.U.2012.647. j.t. z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody (Dz.U.2013.627 j.t. z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne (Dz.U.2012.145 j.t.).
- Ustawa z dnia 3 lutego 1995 roku o ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz.U.2004.121.1266 j.t. z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz.U.2003.162.1568 z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 14 grudnia 2012 roku o odpadach (Dz.U.2013.21).
- Ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz.U.2012.391 j.t.).
- Ustawa z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (Dz.U.2006.123.858 j.t. z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 10 kwietnia 1997 roku - Prawo energetyczne (Dz.U.2012.1059 j.t.).
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 roku w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz.U.2007.120.826).
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 1 października 2012r. zmieniające rozporządzenie w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz.U.2012.1109).
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 30 października 2003 roku w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sposobów sprawdzania dotrzymania tych poziomów (Dz.U.2003.192.1883).
- Polska Norma PN-E-05100-1:1998 – Elektroenergetyczne linie napowietrzne. Projektowanie i budowa – obecnie nie aktualna lecz wg tej normy projektowane były wszystkie linie napowietrzne.
- Polska Norma PN-EN 50341-1:2005 – Elektroenergetyczne linie napowietrzne prądu przemiennego powyżej 45kV. Część 1: Wymagania ogólne.
- Polska Norma PN-EN 50423-1:2007 – Elektroenergetyczne linie napowietrzne prądu przemiennego powyżej 1kV do 45kV włącznie. Część 1: Wymagania ogólne.
- Oceny oddziaływania dróg na środowisko. Generalna Dyrekcja Dróg Publicznych. Warszawa 1997 r.

- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Luboń ze zmianami (Uchwała nr XXXII/195/2013 Rady Miejskiej w Luboniu z dnia 23 maja 2013 r.).
- Program Ochrony Środowiska Województwa Wielkopolskiego na lata 2012-2015 (Uchwała Nr XXVIII/510/12 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 26.11.2012 r.
- Raport o stanie środowiska w Wielkopolsce w roku 2009. WIOŚ Poznań 2010 r.
- Raport o stanie środowiska w Wielkopolsce w roku 2010. WIOŚ Poznań 2011 r.
- Raport o stanie środowiska w Wielkopolsce w roku 2011. WIOŚ Poznań 2012 r.
- Raport ekologiczny 2011/2012. LUVENA S.A.
- Raport o stanie Miasta Luboń. Luboń 2007r.
- Strategia Rozwoju Miasta Luboń na lata 2008-2017. Luboń 2008r.
- Regulamin utrzymania czystości i porządku na terenie Miasta Luboń (Uchwała Rady Miasta Luboń Nr XLVI/221/2006 z dnia 30 marca 2006r.).
- Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Miasta Luboń – „Kocie Doły”.
- Opracowanie ekofizjograficzne podstawowe dla terenu gminy Luboń. Poznań 2008r.
- Literatura specjalistyczna.
- Internet
- Wizja terenowa
- Dokumentacja fotograficzna.

1.4. Zakres wykonywanych prac i metodyka.

W celu sporządzenia prognozy przeprowadzono następujące prace:

- zaznajomiono się z projektem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego,
- zaznajomiono się z dokumentacją ekofizjograficzną,
- dokonano oceny projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w odniesieniu do obowiązujących aktów prawnych, w tym przepisów gminnych,
- przeprowadzono wizję lokalną obszaru objętego prognozą.
- sporządzono inwentaryzację przestrzenną i inwentaryzację wydanych decyzji o warunkach zabudowy.

Prognozę sporządzono w oparciu o analizę materiałów źródłowych pkt.1.3. oraz o materiały z przeprowadzonej wizji lokalnej terenu objętego planem.

Zastosowano metodę opisową, w której zaprezentowano przewidywane skutki realizacji ustaleń projektu planu na środowisko oraz wykorzystano metodę porównawczą, w której porównano rozwiązania planistyczne z istniejącymi uwarunkowaniami środowiskowymi.

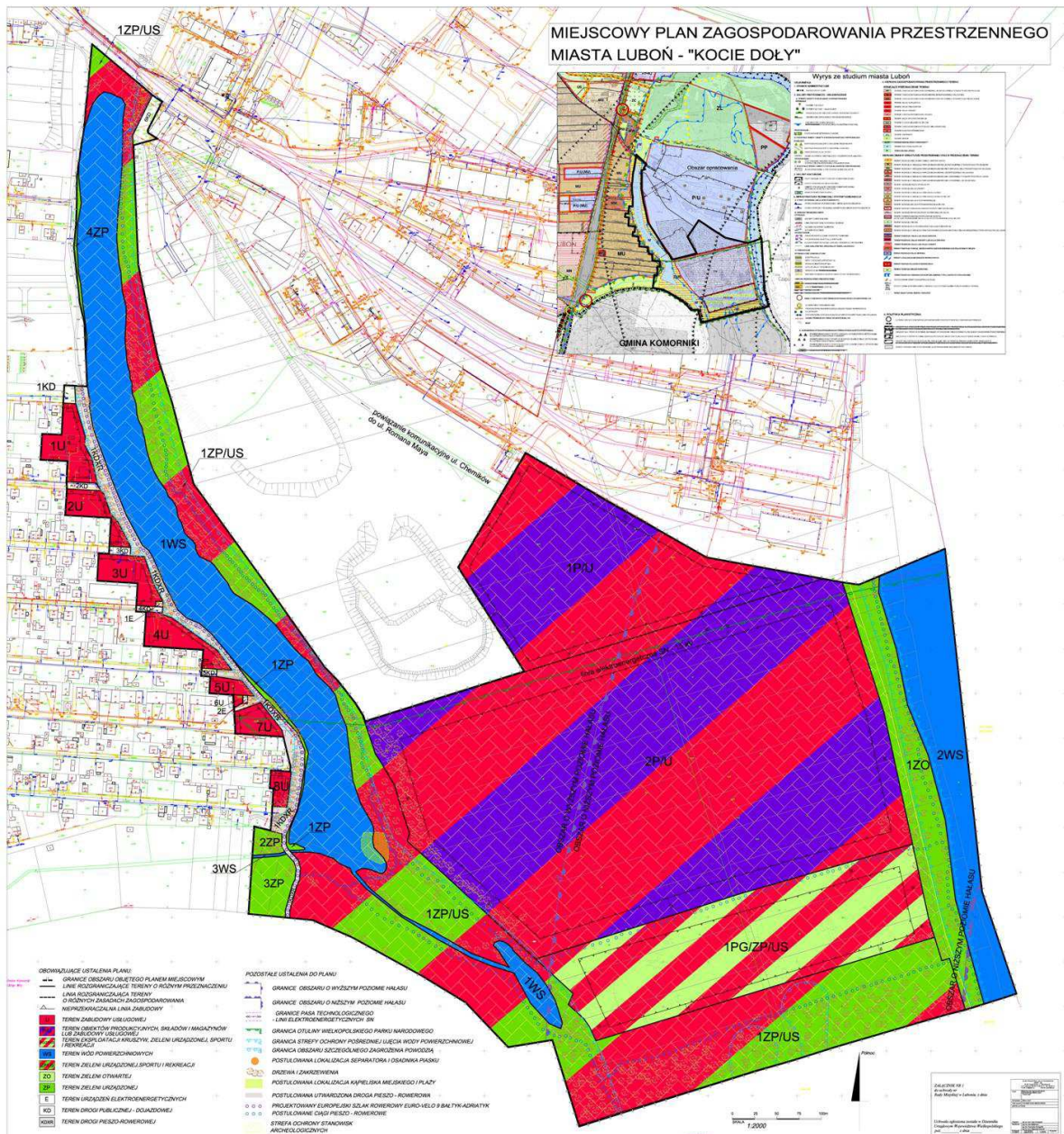
1.5. Ustalenia projektu planu.

Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Miasta Luboń – „Kocie Doły”.

Projekt planu ustala przeznaczenie terenów oznaczonych na rysunku planu następującymi symbolami:

U	- teren zabudowy usługowej,
P/U	- teren obiektów produkcyjnych, składów i magazynów lub zabudowy usługowej

- gowej,
- PG/ZP/US - teren eksploatacji kruszyw, zieleni urządzonej, sportu i rekreacji
 - WS - tereny wód powierzchniowych,
 - ZP - teren zieleni urządzonej,
 - ZP/US - tereny zieleni urządzonej, sportu i rekreacji,
 - ZO - teren zieleni otwartej,
 - E - teren urządzeń elektroenergetycznych,
 - KD - teren drogi publicznej – dojazdowej,
 - KDXR - teren drogi pieszo-rowerowej.

Celem sporządzenia projektu planu miejscowego jest zmiana polityki Miasta w zakresie przeznaczenia części terenów po eksploatacji kruszywa, ich zagospodarowaniu i udostępnianiu społeczności lokalnej oraz turystom, a także utworzeniem „zielonego” bufora na styku z obszarem Wielkopolskiego Parku Narodowego. Sporządzenie planu umożliwi po-

zyskiwanie środków zewnętrznych na realizację celów publicznych, tj. urządzenie terenów sportowych i zieleni.

Projekt planu na obszarze opracowania wprowadza zasady zagospodarowania na terenach już zainwestowanych i terenach po eksploatacji kruszywa. Projekt planu ustala różne formy użytkowania terenu. Obszar po południowo – wschodniej stronie jeziora „Kocie Doły” został zaprojektowany, jako teren zieleni urządzonej, sportu i rekreacji. Na terenach tych umożliwia się lokalizację obiektów sportowych i rekreacyjnych, plaży publicznej, ciągów pieszo-rowerowych oraz obiektów małej architektury. Po stronie zachodniej zaprojektowano drogę pieszo – rowerową.

Część północno – wschodnią terenu w projekcie planu oznaczoną P/U przeznacza się pod obiekty produkcyjne, składy i magazyny lub zabudowę usługową. Dopuszcza się podział tego terenu na działki budowlane o minimalnej powierzchni 3000 m², ustala się zabudowę jednokondygnacyjną o wysokości do 10,0 m lub trzy kondygnacyjną o wysokości do 12,0 m, powierzchnię zabudowy do 45% powierzchni działki budowlanej, minimalną powierzchnię biologicznie czynną 20% powierzchni działki budowlanej. Natomiast po rekultywacji, część południowo – wschodnią obszaru oznaczoną PE/ZP/US przeznacza się pod eksploatację kruszyw, a teren po rekultywacji przeznacza się pod zielenią urządzonej, sport i rekreację. W ramach rekultywacji nakazuje się odtworzenie minimum 50% powierzchni terenu objętego eksploatacją kruszyw do stanu powierzchni przed jego eksploatacją oraz nakaz realizacji zbiornika wodnego o powierzchni minimum 0,9 ha. Ponadto, na tym terenie ustala się lokalizację obiektów sportu i rekreacji wraz z infrastrukturą techniczną oraz dopuszcza się realizację do dwóch budynków związanych z obsługą terenów rekreacji, parterowych o maksymalnej wysokości 5,0 m, dowolnych rodzajach dachu i o łącznej powierzchni zabudowy do 300 m². Określono także minimalną powierzchnię biologicznie czynną 60% powierzchni terenu. Wzdłuż projektowanej drogi pieszo-rowerowej 1KDXR zlokalizowano tereny zabudowy usługowej U, dla których dopuszczono podział na działki budowlane o minimalnej powierzchni 700m². Określono wysokość zabudowy do dwóch kondygnacji i nie wyższą niż: 8,0m dla dachów płaskich i 10,0m dla dachów spadzistych, powierzchnię zabudowy nie przekraczającą 45% powierzchni działki budowlanej oraz minimalną powierzchnię biologicznie czynną 20% powierzchni działki budowlanej. Począwszy od ulicy Romana Maya i dalej po wschodniej stronie jeziora Kocie Doły, aż do granicy Wielkopolskiego Parku Narodowego zaprojektowano teren zieleni urządzonej, sportu i rekreacji ZP/US. Na tym terenie ustala się lokalizację zieleni urządzonej i parkowej oraz dopuszczenie realizacji plaży publicznej, obiektów sportu i rekreacji wraz z infrastrukturą techniczną. W planie wyznacza się teren zieleni otwartej, która stanowić będzie tzw. bufor oddzielający rzekę Wartę. Na obszarze zieleni otwartej obowiązuje zachowanie istniejącego zagospodarowania bez możliwości zabudowy za wyjątkiem obiektów małej architektury z dopuszczeniem realizacji ciągów pieszo-rowerowych. Plan zachowuje istniejące zbiorniki wodne „Kocie Doły” oraz „Kocie Dołki”. Umożliwia się realizację pływających pomostów, mostków, kładek oraz budowę strzeżonego kąpieliska w miejscu wyznaczonym na rysunku planu.

1.6. Powiązanie ustaleń projektu planu z innymi dokumentami.

Projekt planu jest zgodny ze Studium uwarunkowań i zagospodarowania przestrzennego Miasta Luboń. Obszar opracowania znajduje się w części miasta zwanej „Lasek - Dolny” w pobliżu zakładów chemicznych LUVENA S.A. na granicy z Wielkopolskim Parkiem Narodowym i rzeką Wartą. W studium obszar ten przeznaczony jest pod tereny o wiodącej funkcji produkcyjno-usługowej, tereny rozwoju o wiodącej funkcji produkcyjno-

usługowej, tereny rozwoju usług sportu i rekreacji w zieleni, tereny powierzchniowej eksploatacji kruszyw docelowo przewidzianych na cele usług sportu i rekreacji w zieleni, terenów rozwoju zieleni, tereny wód śródlądowych, tereny o wiodącej funkcji mieszkaniowej jednorodzinnej i usługowej.

Na obszarze opracowania jednym z głównych kierunków Studium uwarunkowań i zagospodarowania przestrzennego Miasta Luboń jest aktywizacja „Kocich Dołów”, jako terenu spacerowego z wykorzystaniem walorów przyrodniczych i krajobrazowych tego terenu z możliwością dojścia do Wielkopolskiego Parku Narodowego. Projekt planu umożliwia realizację bulwaru pieszo-rowerowego wzdłuż zbiornika, ponadto dopuszcza możliwość budowy ścieżki pieszo-rowerowej wokół zbiornika oraz wzdłuż rzeki Warty. Tereny dookoła „Kocich Dołów” przeznaczone zostały pod zielenią urządzone, sport i rekreację, gdzie dopuszcza się realizację obiektów sportu i rekreacji oraz obiektów małej architektury. Ponieważ tereny te znajdują się w granicach obszaru bezpośredniego zagrożenia powodzią plan nie dopuszcza budowy budynków. Zachowanie istniejących zbiorników wodnych jest zgodne z założeniem, że turystyka wodna rozwijać się będzie w oparciu o szlak wodny na rzece Warcie oraz starorzeczu Warty „Kocich Dołów”. Plan dopuszcza budowę strzeżonego kąpieliska oraz budowę pływających pomostów, mostów, kładek. Obszar opracowania według Studium stanowi część szkieletu ekologicznego miasta Luboń, na których istnieje możliwość przekształcenia naturalnej zieleni w szczególności lasów oraz terenów łąk na zielenią urządzone i parkową z towarzyszącą infrastrukturą sportowo - rekreacyjną.

Ponadto część obszaru objętego planem znajduje się na terenach eksploatowanych powierzchniowo kruszywach naturalnych. Studium zakłada po zakończeniu eksploatacji rekultywację tych terenów na cele rozwoju usług sportu i rekreacji w zieleni. Dla terenów o wiodącej funkcji produkcyjno-usługowej studium zaleca powierzchnię zabudowy nie przekraczającą 70% powierzchni działki budowlanej, powierzchnię biologicznie czynną nie mniejszą niż 15%, wielkość powierzchni działki nie mniejszą niż 1000m² ponadto podaje zalecane minimalne wskaźniki w zakresie miejsc postojowych. Natomiast dla terenu rozwoju usług sportu i rekreacji w zieleni studium zaleca minimum 40% powierzchni biologicznie czynnej.

W sprawie terenów usług studium zaleca nie przekraczanie powierzchni zabudowy o 50% powierzchni działki oraz zachowanie nie mniej niż 20% powierzchni biologicznie czynnej. Warunki dotyczące wysokości zabudowy studium pozostawia do określenia w projektach planów miejscowych.

Dla terenów zieleni studium dopuszcza przekształcenia naturalnej zieleni w szczególności lasów terenów łąk na zielenią urządzone i parkową oraz towarzyszącą infrastrukturą sportowo – rekreacyjną, stosownie do potrzeb. Parametry w zakresie wielkości działek, ze szczególnym naciskiem na zachowanie dużej powierzchni biologicznie czynnej, przy uwzględnieniu lokalnych uwarunkowań przyrodniczych.

Projektowane zagospodarowanie planu jest zgodne z uwarunkowaniami oraz zasadami określonymi w opracowaniu ekofizjograficznym dla terenu gminy Luboń.

Na obszarze objętym planem nie są projektowane inwestycje wynikające z Planu zagospodarowania Przestrzennego Województwa Wielkopolskiego oraz z Zaktualizowaną Koncepcją Polityki Przestrzennego Zagospodarowania Kraju.

2. Ogólna charakterystyka środowiska przyrodniczego miasta Luboń z uwzględnieniem obszaru opracowania.

2.1. Położenie administracyjne.

Miasto Luboń jest położone w centralnej części województwa wielkopolskiego w powiecie poznańskim. Powierzchnia miasta wynosi 1351 ha. Luboń jest najmniejszą jednostką samorządową w powiecie. Miasto od północy graniczy z Poznaniem, od południowego zachodu z gminą Komorniki i południowego wschodu z gminą Mosina.

Luboń wchodzi w skład Poznańskiego Obszaru Metropolitalnego jako jedna z 45 gmin. Miasto zamieszkuje 28.042 mieszkańców (stan na 01.12.2008r.).

Obszar opracowania położony jest w południowo – wschodniej części miasta wzdłuż granicy na rzece Warcie oraz granicy Wielkopolskiego Parku Narodowego.

2.2. Położenie komunikacyjne.

Przez miasto przebiegają ciągi tranzytowe o znaczeniu krajowym i wojewódzkim. Należą do nich:

- autostrada A2: Świecko – Nowy Tomyśl – Konin - Stryków
- droga krajowa nr 5: Świecie – Poznań – Lubawka
- droga wojewódzka nr 430: Poznań – Mosina

Miasto posiada również komunikację kolejową: linię nr 271 (E59) relacji Poznań – Wrocław i linię nr 357 relacji Poznań – Sulechów.

Miasto posiada rozwiniętą komunikację autobusową, która zapewnia bezpośrednie połączenie z aglomeracją poznańską.

Bezpośredni dostęp komunikacyjny stanowi ul. Romana Maya oraz ulice Wodna, Franciszka Ratajczaka, Podgórna, Rutkowskiego, Wawrzyniaka, Spokojna, Piaskowa i Łąkowa. Ulice te, posiadają bezpośredni dostęp do ulicy Dworcowej.

2.3. Położenie regionalne.

Obszar objęty opracowaniem, położony jest w podprowincji Pojezierza Południowo-bałtyckie (315), w zasięgu makroregionu Pojezierze Wielkopolskie (315.5) w mezoregionie Poznański Przełom Warty (315.52) (Kondracki 2002).

Poznański Przełom Warty jest południkowym odcinkiem doliny Warty między Mosiną a Obornikami. Przełom Warty łączy pradoliny Warciańsko-Odrzańską i Toruńsko-Eberswaldzką. Według podziału geomorfologicznego Niziny Wielkopolskiej (Krygowski 1961) opracowywany obszar leży częściowo w regionie Wysoczyzny Poznańskiej (VIII₆) wschodnia część miasta położona jest w Poznańskim Przełomie Warty (B_{PPW}).

2.4. Warunki klimatyczne.

Warunki klimatyczne omawianego obszaru kształtowane są przez masy powietrza polarno-morskiego, które pojawiają się tutaj z częstością około 80% jesienią, latem około 85%, wiosną i zimą około 69%. Według W. Okołowicza cechami charakterystycznymi tego klimatu są stosunkowo małe roczne amplitudy temperatury powietrza, wczesna wiosna, długie lato, łagodna i krótka zima z nietrwałą na ogół pokrywą śnieżną. Znacznie rzadziej w omawianym terenie pojawiają się masy powietrza polarno kontynentalnego.

W podziale Polski na regiony rolniczo-klimatyczne (Gumiński 1950) obszar opracowania stanowi część dzielnicy środkowej (VIII). W obszarze tym występują najniższe w Polsce opady roczne (poniżej 550 mm), największa liczba dni słonecznych (ponad 50) oraz najmniejsza liczba dni pochmurnych (poniżej 130).

Średnia roczna temperatura powietrza wynosi około 8°C. Średnia temperatura powietrza w styczniu wynosi -1,5 °C, a lipca 18,5 °C. Dni mroźnych jest od 30 do 50, a dni z przymrozkami od 100 do 110. Pokrywa śnieżna zalega przez 50-60 dni, a długość okresu wegetacyjnego wynosi od 200 do 220 dni. W obszarze opracowania dominują wiatry z sektora zachodniego (19,4%), południowo-zachodniego (16,1%).

Podstawą oceny warunków opadowych w obszarze opracowania są dane z posterunków opadowych IMGW zlokalizowanych w Poznaniu-Ławicy (1955-1990) i w Złotnikach (1955-1990). Wyliczony opad średni według J. Tamulewicza, który przeprowadził analizę stosunków opadowych dla miasta Poznania w latach 1848-1994 średnia wartość opadu rocznego wynosiła 505 mm i jest ona wyraźnie niższa dla wartości wyznaczonych dla ostatnich okresów wieloletnich. W poszczególnych latach sumy roczne zmieniały się od 275 mm w 1982 roku do 794 w 1939 roku. Opady roczne mniejsze od 300 stwierdzono jeszcze w latach 1874 (286 mm) i 1921 (291 mm). W 15 innych latach opady były mniejsze od 400 mm. Z kolei odpady przekraczające 700 mm odnotowano, poza 1939 r. również w 1961 (754 mm), 1966 (719 mm) i 1967 (733mm). W 18 innych latach opady przekraczały wartość 600 mm. Stwierdzono również, że w rocznym przebiegu średnich miesięcznych sum opadów minimum przypada na luty (średnio 25 mm) a maksimum na lipiec (średnio 71 mm). W latach 1995-2005 średni opad atmosferyczny dla stacji Poznań-Ławica wynosił 516 mm.

Zgodnie z typologią warunków klimatycznych typów terenu wg M. Klugego i J. Paszyńskiego, dla kształtowania się topoklimatu podstawowe znaczenie ma wymiana energii zachodząca na powierzchni granicznej (czynnej) między atmosferą, a jej podłożem.

Wyróżnia się następujące grupy topoklimatów:

- topoklimaty form wypukłych,
- topoklimaty form płaskich,
- topoklimaty form wklęsłych,
- topoklimaty obszarów zalesionych,
- topoklimaty obszarów silnie zurbanizowanych i uprzemysłowionych,
- topoklimat zbiorników wodnych.

Na obszarze miasta występuje topoklimat obszarów zurbanizowanych, charakterystyczny dla obszarów zabudowanych, na których nie ma warunków do tworzenia się zimnego powietrza w nocy. Tereny te charakteryzują się utrudnionym przewietrzaniem oraz niewielkim stopniem niebezpieczeństwa wystąpienia przymrozków pochodzenia radiacyjnego lub radiacyjno-adwekcyjnego.

Przy wschodniej granicy miasta w dolinie rzeki Warty oraz w dolinie Strumienia Junikowskiego występują topoklimaty form wklęsłych z częstymi inwersjami temperatury powietrza. Obszary te są w największym stopniu narażone na niebezpieczeństwo przymrozków pochodzenia lokalnego.

O topoklimacie zbiorników wodnych możemy mówić tylko w obszarze Kocich Dołów, gdzie w skutek dużej pojemności cieplnej i dobrej przewodności cieplnej podłoża dobowe

amplitudy temperatur są znacznie mniejsze niż na terenach sąsiednich. Obszar zbiornika Kocie Doły znajduje się w dolinie rzeki Warty. Występują tam cechy topoklimatu form wklęsłych.

2.5. Budowa geologiczna.

Analizowany obszar leży w jednostce geologicznej zwanej monokliną przedsudecką. Zbudowana jest ona ze skał permsko mezozoicznych leżących niezgodnie na sfałdowanym podłożu paleozoicznym. Najstarsze skały permskie, zlepieńce piaskowce i łupki czerwonego spągowca, przykryte są serią dolnopermskich skał wulkanicznych (Stupnicka 1997). Strop mezozoiku budują margle, ropy i piaskowce środkowej jury, oraz wapienie dolomity i margle górnourajskie. W kredzie występują margle. Strop utworów trzeciorzędowych znajduje się na głębokości około od 30 do 60 m. Sedymentacja trzeciorzędowa na omawianym obszarze rozpoczęła się od oligocenu. Są to kompleksy morskich piasków kwarcowo-glaukonitowych lub mułki piaszczyste z cienkimi podkładami węgla brunatnego związane z okresem regresji morskiej. Sedymentację neogeńską rozpoczynają osady mioce-
nu formowane w środowisku lądowych basenów jeziornych lub okresowo bagiennych, z niewielkimi przejawami ingresji morskich. Miocen jest najbardziej miększym ogniwem trzeciorzędu. Do pliocenu zaliczono górne warstwy poznańskie, które reprezentowane są przez kompleksy ropy zielonych, zielononiebieskich i pstrych z przerostami mułków i piaskowców zasilonych. Na utworach trzeciorzędowych zalega zwarty kompleks utworów plejstoceniowych, osiągający w obrębie doliny kopalnej miąższość ponad 70 m. W budowie czwartorzędowej występują osady dwóch zlodowaceń podzielone utworami interglacjalnymi.

Osady zlodowacenia środkowopolskiego zachowały się na terenie Lubonia w postaci gliny zwałowej pyłowej lub piaszczystej stadiału mazowiecko-podlaskiego (Warty). Utwory trzeciorzędowe zachowały się również w obszarze doliny kopalnej.

Obszar miasta podczas zlodowacenia północnopolskiego znajdował się w całości w strefie zasięgu fazy leszczyńskiej. Większość powierzchniowych osadów glacialnych w obrębie wysoczyzny i rynien subglacialnych związana jest z nasunięciem i deglacją lądolodu tej fazy. Sedymentację osadów tego zlodowacenia rozpoczynają piaski i żwiry wodnolodowcowe dolne z okresu transgresji lądolodu. Największe rozprzestrzenienie spośród osadów fazy leszczyńskiej mają silnie piaszczyste gliny zwałowe. Na znacznych obszarach wysoczyznowych gliny zwałowe przykryte są piaskami i żwirami lodowcowymi.

W fazie leszczyńskiej zlodowacenia północnopolskiego nastąpiło subglacialne rozcięcie wysoczyzny na liniach Jezioro Kierskie – Strumień Junikowski – jeziora kórnickie. W powstałych rynnach osadziły się ropy, a następnie mułki zastoiskowe (warwowe), które pochodzą prawdopodobnie z okresu interfazy przedpoznańskiej. Miąższość tych osadów występujących w północnej części miasta wynosi około 12 m. Sedymentacja ropy warwowych nie byłaby możliwa, gdyby martwy lód nie wypełniał obniżenia Warty.

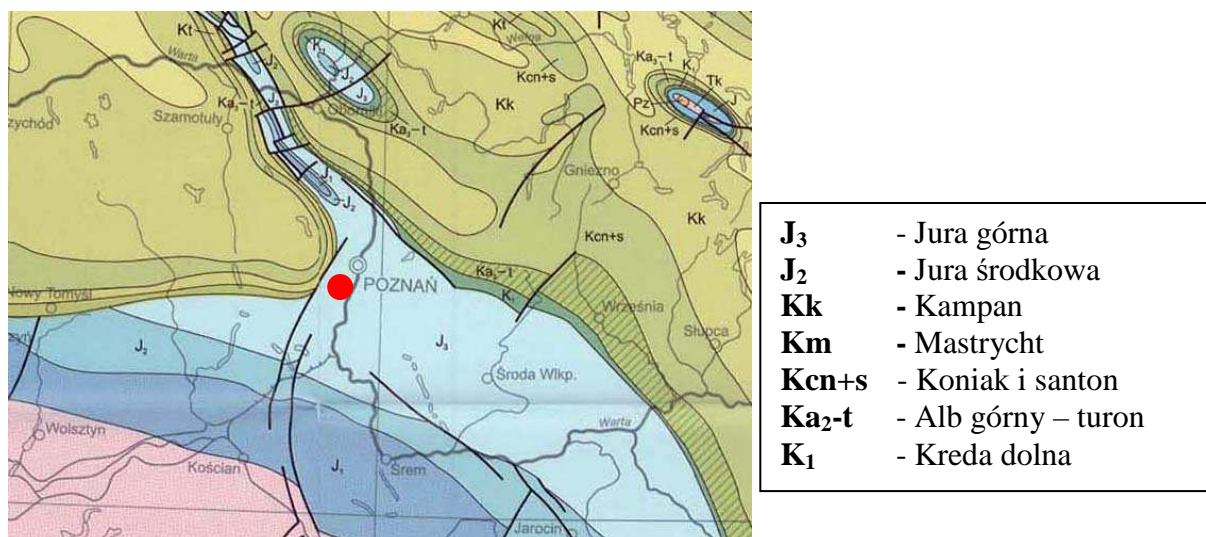
Zwiększenie się aktywności lądolodu w fazie poznańskiej, której strefa czołowomorenowa znajduje się w bliskim sąsiedztwie Lubonia, spowodowało dostawę do obniżen rynnowych piasków i żwirów wodnolodowcowych wydzielonych jako dwa poziomy sandrowe. W obszarze Lubonia występują piaski i żwiry wodnolodowcowe poziomu sandrowego wyższego. Poziom ten zidentyfikowano w centralnej i północnej części miasta, a tworzy on obszar wyrównanej równiny sandrowej o wysokości około 75 m n.p.m. W późnym vistulianie (bolling), kiedy wody Warty utrwaliły swój północny przepływ kształtował się II poziom terasowy zwany „przejściowym”. Powierzchnia tego tarasu znajduje się w poziomie 61,0-

62,5 m. n.p.m. czyli około 5-6 m n.p. rzeki Warty i zbudowana jest głównie z piasków drobno i średnioziarnistych.

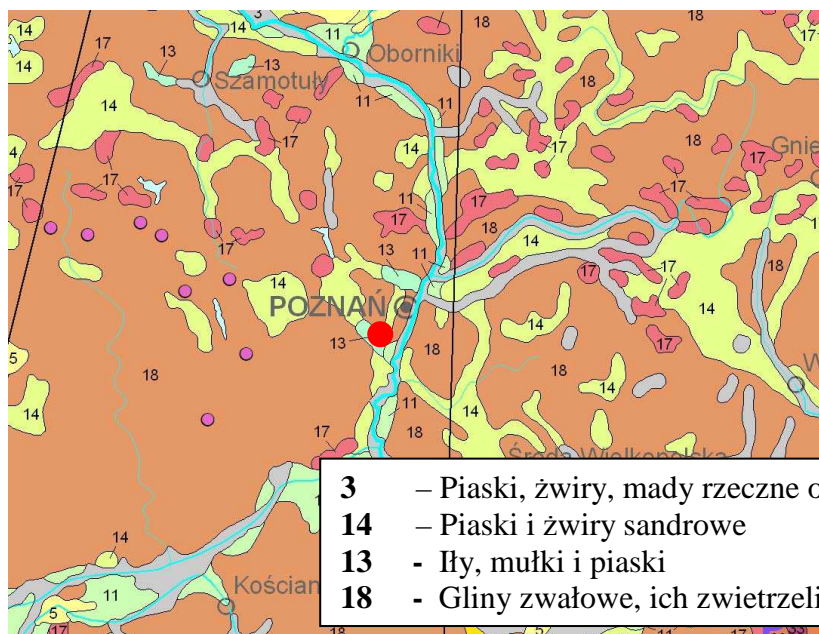
Procesy eoliczne największe natężenie miały w najstarszym dryasie i trwały z różnym natężeniem przez następne okresy późnego vistulianu do początku holocenu. We wschodniej części gminy opisano piaski eoliczne na piaskach rzecznych tarasów nadzalewowych rzeki Warty.

W okresie starszego holocenu wykształciły się w dnie doliny Warty tarasy akumulacyjne zalewowe wyższe 2,5-4,0 m n.p. rzeki. Taras ten zachowany jest w niewielkich fragmentach. W kolejnym etapie rozwoju doliny Warty zaznaczyła się faza erozyjna, której amplituda rozcięcia wynosiła 10 m. W następnej fazie rozwoju ukształtował się taras akumulacyjny zalewowy niższy 1,0-2,5 m n.p. rzeki. Budują go piaski i mułki z dużą zawartością związków organicznych. Osady holocenu wypełniają doliny rynnowe, dna cieków i drobne zagłębienia bezodpływowe. Dna cieków wypełnione są piaskami i namułami piaszczystymi. Ich skład zależy od rodzaju rozcinanych osadów. Przeważają piaski drobno- i średnioziarniste, szare z domieszką grubszych frakcji. Namuły piaszczyste zagłębienia bezodpływowych wypełniają martwe lub okresowo przepływowe koryta starorzeczy (Kocie Doły). Powstały one w wyniku procesów splukiwania zachodzących na zboczach, okresowych przepływów wód powodziowych oraz w wyniku procesów eolicznych. Są to głównie piaski drobne i pyłowate lub mułki piaszczyste. Torfy występują tylko w obszarze fragmentu dna doliny Strumienia Junikowskiego w okolicy ul. A. Puszkina.

Budowa geologiczna miasta opisana została między innymi na podstawie dostępnych materiałów kartograficznych, map geologicznych oraz objaśnień do tych map. Zostały one opracowane na podstawie badań geologicznych, również tych będących w zasobie Geologa Wojewódzkiego. Szczegółowe dane dotyczące wszystkich odwiertów wykonanych na potrzeby hydrogeologiczne i geologiczno-inżynierskie znajdują się w zasobie Geologa Wojewódzkiego.

Wyrys z mapy geologicznej polski bez utworów kenozoiku według Państwowego Instytutu Geologicznego

3	– Piaski, żwiry, mady rzeczne oraz torfy i namuły
14	– Piaski i żwiry sandrowe
13	- Iły, mułki i piaski
18	- Gliny zwałowe, ich zwietrzliny oraz piaski i żwiry lodowcowe

Wyrys z mapy geologicznej polski według Państwowego Instytutu Geologicznego

2.7. Ukształtowanie terenu.

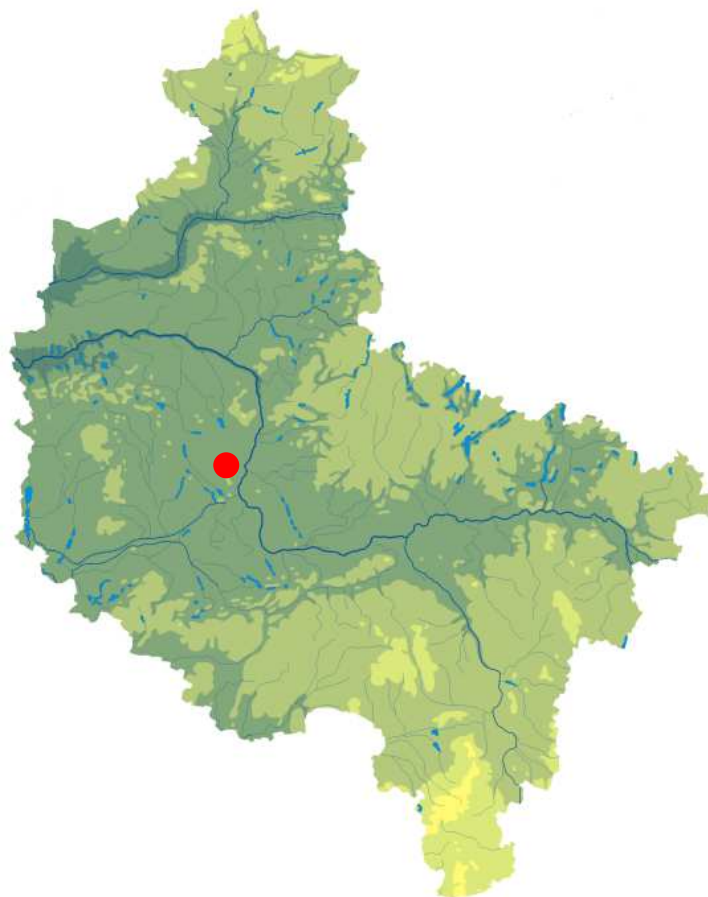
Obszar opracowania jest zróżnicowany pod względem hipsometrycznym. W zachodniej części gminy w granicach wysoczyzny morenowej teren osiąga rzędną 85 m npm.

Następnie poprzez terasę wyższą oraz terasę środkową - wydmową opada w kierunku wschodnim i osiąga wysokość 55 m npm. w obszarze terasy zalewowej dna basenów. Wschodnią granicę analizowanego terenu stanowi rzeka Warta. Teren Lubonia charakteryzuje się łagodnym spadkiem w kierunku wschodnim. Spadek ten związany jest z kierunkiem subglacjalnego spływu wód w czasie stadiału leszczyńskiego zlodowacenia północno-polskiego. Dzisiejsza dolina Warty wyraźnie krzyżuje się ze starym systemem subglacjalnego spływu. W północnej części Lubonia wyraźnie zaznacza się dolina Strumienia Junikowskiego, która rozcina terasę wysoką i terasę środkową – wydmową. Cały obszar dorzecza Strumienia Junikowskiego opada w kierunku południowo-wschodnim.

Według typologii krajobrazów (Richling 1996) w granicach administracyjnych Lubonia wyróżniamy krajobraz glacialny nizin oraz krajobraz dolin i obniżeń zalewowych.

Obszar Lubonia jak wynika z ewidencji gruntów jest silnie zurbanizowany. Tereny osiedlowe i komunikacyjne stanowią 43,97% powierzchni, co w porównaniu do średniej w województwie (7,43%) jest wartością bardzo wysoką. Grunty orne w 2005 roku stanowiły 41,96% powierzchni miasta. Na tle średniej wartości dla województwa 66,05% jest to wartość mała. Obserwując zmiany w użytkowaniu terenu w latach 1989-2005 zauważalna jest tendencja przyrostu terenów zurbanizowanych, zwłaszcza terenów osiedlowych, oraz proporcjonalnego spadku terenów użytkowanych rolniczo.

Jedyny kompleks leśny w gminie zlokalizowany jest w części południowo-wschodniej nad brzegiem rzeki Warty. Lesistość gminy wynosi 3,9%. W porównaniu ze średnią lesistością powiatu 22,2% jest wartością bardzo małą. W 2006 roku powierzchnia lasów równa była 53,3 ha w większości to lasy publiczne Skarbu Państwa będące w zarządzie Lasów Państwowych.

Mapa Fizyczna Wielkopolski

2.8. Udokumentowane złoża surowców mineralnych.

W granicach administracyjnych znajduje się 5 udokumentowanych i eksploatowanych złóż kruszywa: Luboń od I do V. Wszystkie złoża zlokalizowane są w południowo-wschodniej części miasta. Docelowo po zakończeniu eksploatacji teren ten ma być zrekultywowany i przeznaczony na cele przedstawione w pkt 1.5.

Występujące w rejonie centrum Lubonia gliny w I-jej połowie XX w. eksploatowane były metodą odkrywkową przez indywidualnych właścicieli ziemskich. Po zakończeniu eksploatacji odkrywki funkcjonowały jako stawy, a następnie były stopniowo zasypywane przez użytkowników gruntów. Pozostałością po eksploatacji jest staw w rejonie ul. Powstańców Wielkopolskich - S. Okrzei zwany „Szachtą Cybulskiego”. Ze względu na brak dokumentacji nie jest znana szczegółowa lokalizacja zasypanych odkrywek. Zgodnie z przekazem ustnym pięć stawów znajdowało się w miejscu, gdzie obecnie projektowana jest lokalizacja nowego ratusza miejskiego i zabudowy wielorodzinnej przy ul. Wschodniej. Brak szczegółowej analizy warunków gruntowo-wodnych na etapie lokalizacji nowej zabudowy wielorodzinnej skutkowało problemami z osiadaniem budynków oraz gospodarką wodno-ściekową. W związku z powyższym zagospodarowanie i zabudowywanie terenu na obszarze, gdzie prawdopodobna jest możliwość występowania tzw. „glinianek”, należy poprzedzić szczegółową analizą geologiczno-inżynierską w zakresie uwarunkowań gruntowo-wodnych.

2.9. Wody powierzchniowe i podziemne.

2.9.1. Wody powierzchniowe.

Rozpatrywany obszar w całości należy do dorzecza Warty, stąd działy wodne wyznaczone dla jej dopływów należą głównie do III i IV rzędu. W przebiegu głównych cieków odwadniających obszar opracowania dominuje kierunek południowo wschodni, który jest zgodny z ogólnym kierunkiem spływu wód lodowcowych w czasie stadiału poznańskiego. Jednak system rzeczny w obszarze miasta rozwinął się u schyłku plejstocenu i związany jest z rozwojem przełomowej doliny Warty (Graf, Kaniecki, Zietkowiak, 1995).

Głównym obiektem sieci hydrograficznej w granicach administracyjnych Lubonia jest rzeka Warta, która stanowi jednocześnie wschodnią granicę miasta.

Przez miasto przepływa Strumień Junikowski z dopływem Żabinka, Strumień Kotówka i ciek Bocianka. Ten ostatni uległ w ostatnim okresie całkowitemu osuszeniu w wyniku budowy autostrady A2 biegnącej przez miasto w wykopie wymagającym trwałego obniżenia poziomu wód gruntowych. Ponadto na terenie miasta występuje ciąg stawów Kocie Doły i Kocie Dołki wypełniające starorzecze Warty.

Współczesne koryto rzeki Warty biegnie w rejonie miasta południkowo z dwoma wyraźnie zaznaczającymi się meandrami. Warta jest tu rzeką jedno-korytową, ze zmienną szerokością doliny od około 50 do 250 m i szerokimi tarasami zalewowymi.

Zlewnia wyróżnia się asymetrią, gdyż zlewnia lewostronna ma tylko jeden dopływ Ceglanka, a prawostronna 5 dopływów: Ławica, Skórzyńska, Plewianka, Kotówka i Żabianka. Efektem intensywnych prac wyrobiskowych było znaczne rozszerzenie obszaru eksploatacji surowca ceramicznego dla potrzeb starych i nowych cegielni rejonu Rudnicze – Fabianowo – Kotowo. Działalność eksploatacyjna doprowadziła do przekształcenia sieci rzecznej, zaniku niektórych odcinków biegu cieku, zwłaszcza Plewianki i Skórzyńskiej przez powstanie wyrobisk i zbiorników powyrobiskowych.

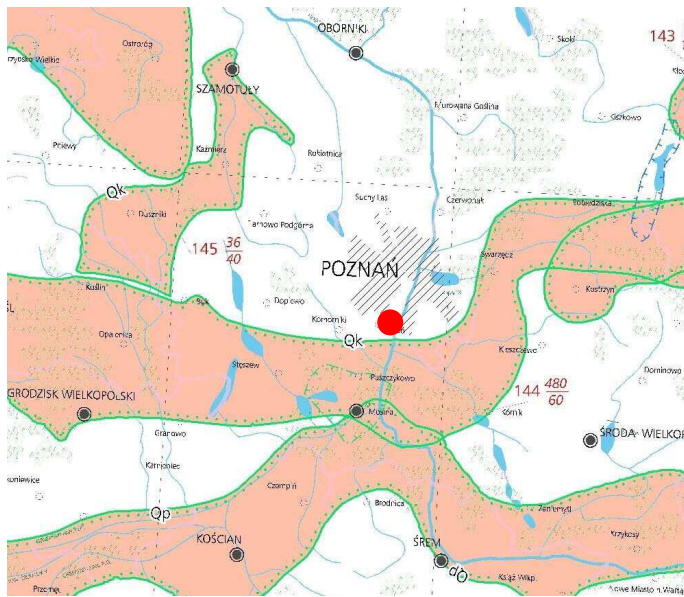
2.9.2. Wody podziemne.

Luboń położony jest w centralnej partii zbiornika wód trzeciorzędowych Wielkopolski o charakterze basenowym. W piętrze trzeciorzędowym wydziela się dwa poziomy wodonośne: poziom mioceński i poziom oligoceński.

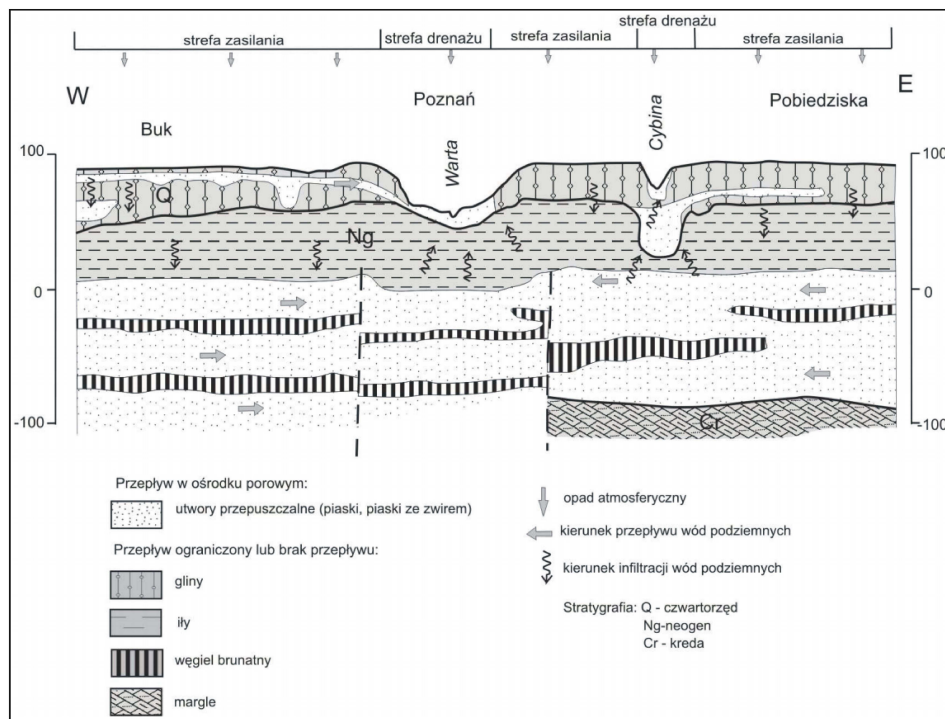
W obrębie utworów czwartorzędowych stwierdzono występowanie trzech poziomów wodonośnych: gruntowego, międzyglinowego górnego i wielkopolskiej doliny kopalnej. Poziom gruntowy tworzą piaski i żwiry rzeczne zlodowacenia bałtyckiego i holocenu o miąższości do 30 m. Współczynnik filtracji warstw wodonośnych wynosi 8-12 m/d w przypadku piasków drobnoziarnistych, 40-60 m/d w przypadku żwirów. Współczynnik odsączalności tych warstw wynosi 0,12-0,22. Jest to poziom swobodny o zwierciadle występującym na głębokości do 12 m jest on zależny od pory roku (wahania sezonowe występują w granicach 0,5-1,5 m), morfologii terenu i zdeprecjonowania wywołanego eksploatacją wód. Wydajności studni tego poziomu są zmienne i wynoszą od 10-120 m³/h. Drugim poziomem jest poziom międzyglinowy górny występujący w formie płatów osadów piaszczysto-żwirowych o zróżnicowanych rozmiarach znajdujących się pomiędzy glinami zlodowacenia bałtyckiego i środkowopolskiego. Miąższość warstw zawodnionych rzadko przekracza 5m. Ze względu na małą miąższość i zasobność poziom ten nie jest poziomem użytkowym.

Podstawowym poziomem wodonośnym jest poziom wielkopolskiej doliny kopalnej. Warstwę wodonośną poziomu stanowią piaski o różnym uziarnieniu i żwiry o miąższości od 7

do 46 m, najczęściej od 10-30 m. Zbiornik ma charakter subartezyjski, strefowo artezyjski i swobodny. Na większości jego obszaru warstwę napinającą stanowi kompleks glin zwalowych o miąższości 30-50 m. Parametry hydrogeologiczne poziomu określono następująco: współczynnik filtracji 7-84 m/d (średnio 26 m/d), wodoprzewodność od kilku do 1700m²/d (najczęściej 420-8000m²/d), zasobność sprężysta 0,00032. Odnowialność wód poziomu zachodzi na drodze infiltracji opadów lub przesączania się wód z nadległych poziomów piętra czwartorzędowego i wynosi od 142-188m³/d km². Wydajność pojedynczych studni z tego poziomu wynosi około 50-70m³/h. Wielkopolska dolina kopalna stanowi Główny Zbiornik Wód Podziemnych w Polsce o numerze 144. W południowej części gminy przebiega fragment granicy tego zbiornika wód podziemnych (GZWP nr 144 QK) w konsekwencji takiego przebiegu granicy południowa część gminy położona jest w Obszarze Wysokiej Ochrony GZWP nr 144.

Wyrys z mapy głównych zbiorników wód podziemnych według Państwowego Instytutu Geologicznego

Schemat przepływu wód podziemnych według Państwowego Instytutu Geologicznego

2.10. Gleby.

W zachodniej części miasta dominują gleby biellicowe i pseudobiellicowe wykształcone na piaskach gliniastych i glinach należą do żytniego (od bardzo dobrego do słabego) kompleksu przydatności rolniczej. W centralnej części miasta dominują gleby brunatne właściwe kompleksu żytniego słabego i bardzo słabego wykształcone na piaskach słabo gliniastych i piaskach gliniastych. We wschodniej części występują gleby brunatne wylugowane wytworzone na piaskach słabo gliniastych i piaskach luźnych. W zagłębieniach den dolin cieków występują czarne ziemie zdegradowane i szare ziemie, kompleksu żytniego słabego wytworzone na piaskach słabogliniastych. W centralnej części miasta występują czarne ziemie właściwe kompleksu pszennego dobrego wytworzone na glinach lekkich i średnich. W rejonie dna doliny Strumienia Junikowskiego występują gleby mułowotorfowe, kompleksów użytków zielonych średnich, słabych i bardzo słabych.

2.11. Aktualne wykorzystanie terenu, istniejąca flora i fauna.

Teren objęty planem miejscowym stanowi w przeważającej części tereny eksploatacji kruszyw naturalnych. Wyrobiska te w większości są już wyeksploatowane i stanowią zbiorniki wodne. Pozostałe tereny to zbiorniki wodne „Kocie Doły” i „Kocie Dołki” oraz tereny zieleni wokół tych zbiorników. Do opracowania planu włączono, także niewielką część terenów zabudowy mieszkaniowo-usługowej i produkcyjnej. Tereny te posiadają dostęp do sieci wodociągowej, gazowej, energetycznej oraz telekomunikacyjnej.

Na obszarze występują różne typy roślinności. Przeważa roślinność ruderalna oraz segetalna. Ich obecność świadczy o zmianach zachodzących w strukturze siedlisk przyrodniczych

na terenie opracowania. W południowej części opracowania znajduje się granica Wielkopolskiego Parku Narodowego oraz granica europejskiej sieci Natura 2000 – Ostoja Wielkopolska PLH300010. Chronią one rozmaite formy krajobrazu polodowcowego oraz najbardziej naturalne zbiorowiska roślinne, a także związane z nimi zwierzęta.

Fauna to przede wszystkim zwierzęta dziko żyjące, typowe dla obszarów miejskich oraz żyjące na terenie Parku. Z ssaków są to krety, jeże, myszy, szczury, lisy oraz ryjówki, kuny leśne, borsuki, jelenie, sarny i dziki. Z ptaków spotykamy kosa, wronę siwą, srokę, sikorkę, kruki, kaczki krzyżówki, cyranki pojawiają się też ptaki drapieżne takie jak kania czarna i błotniak stawowy.

Ssaki udomowione to: koty, psy.

Część występujących na terenie opracowania zwierząt jest objęta częściową ochroną gatunkową. Ochroną taką objęte są następujące zwierzęta: kret europejski (*Talpa europaea*), wrona siwa (*Corvus cornix*), sroka zwyczajna (*Pica pica*), kruk (*Corvus corax*),

Ścisłą ochroną gatunkową są objęte: jeż (*Erinaceus europaeus*), kos (*Turdus merula*), sikora modra (*Cyanistes caeruleus*), sikora bogatka (*Parus major*), cyranka (*Anas querquedula*), kania czarna (*Milvus migrans*), błotniak stawowy (*Cirrus aeruginosus*).

Na obszarze opracowania planu nie występują siedliska i ostoje chronionych roślin i zwierząt. Wymienione wyżej zwierzęta występują okresowo, jednakże w przypadku stwierdzenia, że realizacja ustaleń planu narusza zakazy w stosunku do gatunków objętych ochroną należy stosować przepisy odrębne.

Teren opracowania nie znajduje się w obszarze Wielkopolskiego Parku Narodowego, lecz częściowo wchodzi w skład jego otuliny. Obszar planu nie wchodzi w skład europejskiej sieci NATURA 2000 oraz nie występuje obszarze chronionym złoża wodonośnego.

3. Warunki korzystania ze środowiska związane z proponowanymi ustaleniami planu.

3.1. Zaopatrzenie w wodę.

Woda dla miasta Luboń jest dostarczana przez Spółkę Aquanet w ramach Poznańskiego Systemu Wodociągowego. Nie występują na terenie miasta ujęcia komunalne, istnieją jedynie ujęcia eksploatowane przemysłowo, które są narażone na zanieczyszczenia, ze względu na brak ich zabezpieczenia. Z uwagi na brak aktualnych danych, na koniec 2011 roku ogólna liczba przyłączy w Luboniu wyniosła 4.759 szt.. Stopień zwodociągowania miasta na koniec roku 2011 wyniósł niecałe 95%. Długość sieci wodociągowej na terenie miasta Lubonia wynosi 65,0 km.

Teren opracowania posiada pełny dostęp do zaopatrzenia w wodę z istniejącej sieci wodociągowej. Projekt planu nakazuje zaopatrzenie w wodę z sieci wodociągowej.

3.2. Gospodarka ściekowa.

Podobnie jak w przypadku sieci wodociągowej – obsługą kanalizacji sanitarnej i oczyszczaniem ścieków wytworzonych przez Luboń zajmuje się Spółka Aquanet.

Zgodnie z danymi GUS w 2011 roku ogólna liczba przyłączy na terenie Lubonia wyniosła 2.884 szt. Długość sieci kanalizacyjnej w mieście Luboniu wynosi 43,2 km.

W rejonie Lasek Górny (zlewnia kanału w ul. Ogrodowej), Luboń Centrum (zlewnia kanału w ul. Fabrycznej) oraz na północ od autostrady w rejonie ul. Niezłomnych (zlewnia ko-

lektora Junikowskiego południowego) nadal istnieją tereny nieskanalizowane, gospodarstwa domowe tam zlokalizowane wyposażone są w bezodpływowe zbiorniki przydomowe.

Zebrane z miasta ścieki odprowadzane są poprzez dwa główne kolektory: żabikowski i Wirski (w budowie) do poznańskiego kolektora Junikowskiego i dalej do centralnej oczyszczalni ścieków w Koziegłowach. Ze względu na kolizję istniejącego kolektora Junikowskiego z przebiegiem autostrady A-2 zrealizowano lokalną pompownię w rejonie ul. Przemysłowej, która tłoczy ścieki do przebudowanego odcinka kolektora Junikowskiego. Jedynie z niewielkiego obszaru w rejonie ulic Owsianej i Krętej ścieki odprowadzane będą do oczyszczalni w Łęczycy w gminie Komorniki.

Luboń posiada również system odprowadzania nadmiaru wód opadowych. Na rozpatrywanym terenie, zgodnie z posiadaną ewidencją urządzeń melioracyjnych, występują rowy melioracji podstawowej i szczegółowej, zbiorniki wodne i inne urządzenia melioracyjne. W ramach kanalizacji deszczowej większość wód opadowych trafia bezpośrednio do rzeki Warty i nie jest oczyszczana w osadnikach.

W granicach opracowania nie ma sieci kanalizacji sanitarnej i deszczowej miasta. Plan zakłada odprowadzanie ścieków komunalnych do sieci kanalizacji sanitarnej z dopuszczeniem do czasu jej realizacji, gromadzenia ścieków w szczelnych zbiornikach bezodpływowych, z których będą one wywożone przez koncesjonowanego przewoźnika do oczyszczalni ścieków. Ścieki w postaci wód opadowych i roztopowych z dróg KD i dróg wewnętrznych odprowadzane do kanalizacji deszczowej na warunkach określonych przez właściciela sieci oraz zgodnie z przepisami odrębnymi. Niezanieczyszczone wody opadowe i roztopowe zagospodarować na terenie własnej działki budowlanej, docelowo do sieci kanalizacji deszczowej zgodnie z przepisami odrębnymi. W przypadku kanalizacji deszczowej oprócz jej budowy w pasach dróg, na rysunku planu zlokalizowano separatory i piaskowniki.

3.3. Gospodarka odpadami.

Gospodarka odpadami na terenie Lubonia prowadzona jest zgodnie z ustawą z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz.U.2012.391 j.t.) oraz wydanego na jej podstawie planem gospodarki odpadami. Gmina Luboń przekazała swoje kompetencje w zakresie zagospodarowania odpadów Związkowi Międzygminnemu „Centrum Zagospodarowania Odpadów – SELEKT”. Instytucja ta utworzy Punkty Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych w skrócie PSZOK. Punkty te powstaną w miejscach zapewniających dostęp wszystkim mieszkańcom gminy. W punktach tych zbierane będą takie odpady jak: papier, metal, tworzywa sztuczne, szkło, opakowania wielomateriałowe, odpady komunalne ulegające biodegradacji, zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny pochodzący od gospodarstw domowych, powstające w gosp. domowych przeterminowane leki i chemikalia, zużyte baterie i akumulatory, meble i inne odpady wielkogabarytowe, odpady budowlane i rozbiórkowe, zużyte opony, odpady zielone.

Utworzenie PSZOK-ów nie oznacza bynajmniej rezygnacji z innych metod zbiórki odpadów wysegregowanych. Metody zbiórki od ludności odpadów wysegregowanych ustalone zostaną w regulaminach utrzymania porządku i czystości w gminach. Na terenie działania Związków „Selekt” zakłada się, że w zależności od rodzaju zabudowy, realizacja selektywnej zbiórki będzie miała charakter zbiórki „u źródła” lub poprzez gniazda recyklingowe. „U źródła” zbierane mają być w specjalnie oznakowanych workach min.: tworzywa sztuczne, puszki aluminiowe, opakowania wielomateriałowe, makulatura a w niektórych miejscach również szkło.

W planie nakazuje się nakaz gromadzenia i dalszego zagospodarowania odpadów w ramach gminnego, zorganizowanego systemu zagospodarowania odpadów - zgodnie z obowiązującymi przepisami oraz planami gospodarki odpadami.

3.4. Ochrona wód powierzchniowych i gruntowych.

Na terenie objętym planem znajdują się wody powierzchniowe, dla których zawarto zapisy je chroniące. Realizacja zawartych w planie miejscowym ustaleń wpłynie korzystnie na wody powierzchniowe i podziemne.

Plan umożliwia dostęp do zbiornika wodnego „Kocie Doły”, będącego starorzeczem rzeki Warty oraz samej rzeki Warty docelowo wydaje się konieczna realizacja udrożnienia Warty poprzez zbiorniki Kocie Doły. Wody powierzchniowe w Kocich Dołach były przez szereg lat znacznie zanieczyszczone związkami fluoru. W roku 1978 notowano w tych wodach stężenia fluoru rzędu 85 g/dm^3 , w roku 1984 już tylko $22,7 \text{ mg/dm}^3$. Na początku lat dziewięćdziesiątych odnotowano dalszy spadek stężenia fluoru do poziomu 6 mg/dm^3 a w latach 1995 – 1996 od $4,1$ do $1,2 \text{ mg/dm}^3$. Obecnie nie jest znany poziom stężenia fluoru z uwagi na brak dostępnych badań.

Wody rzeki Warty są na bieżąco monitorowane w kilku miejscach przez WIOŚ w Poznaniu. Wynik badań stanu chemicznego w miejscowości Wiórek, Gmina Mosina w roku 2012 roku wykazują klasę wskaźnika jakości wód poniżej stanu dobrego (występowanie benzo(g,h,i)perylenu i ideno(1,2,3-cd)pirenu średnio rocznie w ilości $0,0022 \text{ } \mu\text{g/l}$) oraz stanu dobrego (występowanie benzo(b)fluorantu i benzo(k)fluoranu średnio rocznie w ilości $0,0037 \text{ } \mu\text{g/l}$). Klasyfikacja elementów chemicznych w punkcie pomiarowo-kontrolnym i w jednolitej części wód – stan poniżej dobrego.

Ocena jakości wód podziemnych prowadzona jest dla jednolitych części wód podziemnych (JCWPd). Luboń jest położony w obrębie JCWPd o numerze 62. Według wyników badań monitoringowych prowadzonych w roku 2012 przez Państwowy Instytut Geologiczny w Warszawie w punktach położonych najbliżej Lubonia stwierdzono wody podziemne o zadowalającej jakości.

Na odcinku doliny Warty w rejonie Dębina na północ od Lubonia znajduje się ujęcie „Dębina” o wydajności $60000 \text{ m}^3/\text{d}$. Jest to infiltracyjne ujęcie wody, przepompowujące wodę z rzeki Warty do stawów infiltracyjnych oraz stawów naturalnych. Studnie wiercone ujmują warstwę wodonośną z głębokości 10-20 metrów. Decyzją (OS-6210-15/99/2000-GW) Prezydenta Miasta Poznania z dnia 17.04.2000 r. ustanowiono strefy ochronne dla tego ujęcia. Na terenie objętym planem, granica obszaru ochrony pośredniej zewnętrznej wód podziemnych i powierzchniowych, przebiega wzdłuż linii brzegowej rzeki Warty.

W projekcie planu określa się sposób gromadzenia i dalszego zagospodarowania odpadów i odprowadzania ścieków komunalnych, który nie dopuszcza do zanieczyszczenia środowiska gruntowo - wodnego. Zagospodarowanie niezanieczyszczonych wód opadowych i roztopowych na terenie własnej działki budowlanej, docelowo do sieci kanalizacji deszczowej zgodnie z przepisami odrębnymi. Odprowadzanie ścieków w postaci wód opadowych i roztopowych z dróg KD oraz z dróg wewnętrznych do kanalizacji deszczowej na warunkach określonych przez właściciela sieci oraz zgodnie z przepisami odrębnymi.

Odporność wód gruntowych na zmiany spowodowane działalnością człowieka uzależniona jest przede wszystkim od stopnia izolacji tych wód od powierzchni terenu. Wody gruntowe na omawianym obszarze występują płytko pod powierzchnią terenu i są słabo izolowane od powierzchni przez warstwę piasków i piasków gliniastych.

3.5. Ochrona dóbr kultury.

Dla ochrony archeologicznego dziedzictwa kulturowego, podczas prac ziemnych przy realizacji inwestycji związanych z zagospodarowaniem i zabudowaniem obszaru „strefy ochrony stanowisk archeologicznych”, ustala się nakaz prowadzenia badań archeologicznych. W uzasadnionych przypadkach nakazuje się wstrzymanie prac ziemnych i zobowiązuje się do przeprowadzenia ratowniczych badań wykopaliskowych. Inwestor winien uzyskać pozwolenie konserwatorskie na prowadzenie badań archeologicznych przed wydaniem pozwolenia na budowę.

W razie przypadkowego odkrycia obiektów archeologicznych należy, zgodnie z art. 31, 32 Ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami z dnia 23 lipca 2003 roku., Dz.U. Nr 162 poz. 1568, zabezpieczyć znalezisko i zgłosić ten fakt do właściwego wojewódzkiego Konserwatora Zabytków.

3.6. Ochrona środowiska przyrodniczego i krajobrazu kulturowego.

Gmina Luboń od strony południowo wschodniej graniczy z najwyższą formą ochrony przyrody w Polsce - z parkiem narodowym.

Wielkopolski Park Narodowy utworzony został na mocy rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 16 kwietnia 1957 roku, a jego granice objęły powierzchnię 9600 ha, z czego pod zarządem Parku znalazło się ok. 5100 ha. W 1996 roku rozporządzenie Rady Ministrów (Dz. U. z 1996r. Nr 130, poz. 613) w sprawie Wielkopolskiego Parku Narodowego zmienia jego powierzchnię na 7619,82 ha oraz tworzy wokół parku strefę ochronną tzw. otulinę, której powierzchnia wynosi 15003 ha. W Parku utworzono 18 obszarów ochrony ścisłej o łącznej powierzchni 260 ha. Chronią one rozmaite formy krajobrazu polodowcowego oraz najbardziej naturalne zbiorowiska roślinne, a także związane z nimi zwierzęta. Najbliższym gminie Luboń obszarem ścisłej ochrony jest rezerwat „Zalewy Nadwarciańskie” graniczący z terenem gminy od strony południowo wschodniej. Celem ochrony tego obszaru są naturalne zbiorowiska roślinne terenów podtapianych podczas wylewów Warty. Obszar opracowania graniczy z terenem Wielkopolskiego Parku Narodowego. Projekt planu określa granicę otuliny dla parku w której znajduje się większa część jego obszaru.

W obrębie miasta brak jest obszarów Natura 2000. Najbliższym takim terenem jest Ostoja Wielkopolska (PLH 300010), której granice w znacznej części pokrywają się z granicami WPN. Ostoja Wielkopolska jest obszarem o dużej różnorodności biologicznej; występuje tu 17 rodzajów siedlisk z Załącznika I Dyrektywy Rady 92/43/EWG (Siedliskowej) i 18 gatunków z Załącznika II tej Dyrektywy, w tym szczególnie licznych bezkręgowców (8), m. in. jelonek rogacz *Lucanus cervus*, kozioróg dębosz *Cerambyx cerdo*, pływak szeroko-brzezi *Dytiscus latissimus*. Bogata jest flora roślin naczyniowych, obejmująca 1100 gatunków, a także roślin niższych i grzybów (200 gatunków mchów, 150 gatunków porostów, 364 gatunki grzybów wyższych). Na terenie ostoi znajdują się stanowiska rzadkich i zagrożonych gatunków roślin naczyniowych. Stwierdzono tu ponad 50 gat. roślin prawnie chronionych oraz około 180 gatunków figurujących na regionalnej czerwonej liście roślin zagrożonych. Na podkreślenie zasługują bogate populacje *Cladium mariscus* i *Trollius europaeus*, roślin zagrożonych w Wielkopolsce. (SFD Ostoja Wielkopolska). W odległości około 1,8 m w kierunku południowym od południowo wschodniej granicy miasta Luboń znajduje się granica dwóch obszarów chronionych w ramach sieci Natura 2000 Rogalińska Dolina Warty PLH 300012 i Ostoja Rogalińska PLB 300017.

Dolina rzeki Warty, główna oś układu przyrodniczego Wielkopolski, stanowi korytarz ekologiczny o randze krajowej. Jednocześnie jest jednym z elementów europejskiej sieci ekologicznej ECINET tworzącej obszary węzłowe składające się z biocentrów, korytarzy

ekologicznych i bogactw ekosystemów. Gmina Luboń znajduje się w bezpośredniej bliskości obszaru węzłowego o znaczeniu międzynarodowym (Wielkopolski Park Narodowy - oznaczony symbolem 10M) oraz obszaru o znaczeniu krajowym korytarza ekologicznego: rzek - kanału mosińskiego (24K) oraz korytarza poznańskiego Warty (25K).

Realizacja zamierzeń inwestycyjnych dla terenu objętego planem w stosunku do obszarów chronionych nie wpłynie negatywnie. Działalność człowieka nie będzie stanowiła przeszkód dla dalszej egzystencji środowiska i krajobrazu. Projektowane tereny zieleni, sportu i rekreacji nie będą ujemnie wpływać na istniejące walory przyrodnicze. Przekształcenie obszaru po eksploatacji kruszyw na tereny produkcji, składów, magazynów lub usług oraz zieleni i sportu nie będzie miało niekorzystnego wpływu na charakter otuliny. Zaprojektowana nowa zieleń powinna stanowić rozwinięcie i uzupełnienie istniejącej przyrody. Wprowadzony zakaz grodzenia terenów zieleni umożliwi migrację zwierząt.

Zasady ochrony w/w terenów objęte szczególną formą ochrony wynikają z przepisów odrębnych i ustaleń planu miejscowego.

3.7. Ochrona przed hałasem.

Emisja hałasu jest charakterystyczną cechą ekosystemów terenów zurbanizowanych. Wyodrębniamy trzy rodzaje źródeł hałasu: hałas komunikacyjny, przemysłowy i komunalny.

Z uwagi na lokalizację miasta Luboń największe uciążliwości stwarza hałas lotniczy, samochodowy, w dalszej kolejności kolejowy i w mniejszym stopniu przemysłowy oraz komunalny.

Podstawą określenia dopuszczalnej wartości poziomu równoważnego hałasu jest przyporządkowanie danego terenu do określonej kategorii o wyborze, której decyduje sposób zagospodarowania. Dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku powodowane przez poszczególne grupy źródeł hałasu określa Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz.U.120.826) i Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 1 października 2012r. zmieniające rozporządzenie w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz.U.2012.1109).

Luboń znajduje się w zasięgu oddziaływania hałasu lotniczego związanego z funkcjonowaniem lotniska wojskowego Poznań - Krzesiny. W projekcie planu określono granice obszarów o wyższym i niższym poziomie hałasu od tego lotniska oraz określono warunki dla tych obszarów.

Obszar objęty opracowaniem, obecnie nie graniczy z drogami o dużym natężeniu ruchu. Jednakże na terenach obecnej kopalni żwiru hałas stanowią pracujące tam maszyny oraz samochody ciężarowe, które służą do jego transportu. Zmiana funkcji przyczyni się do likwidacji tego hałasu. Po realizacji ustaleń planu nieznacznie zwiększy się natomiast hałas powodowany ruchem samochodów osobowych i ciężarowych do obsługi terenu P/U.

Ponadto, wszelkie budynki i urządzenia z nimi związane powinny być zaprojektowane, wykonane i użytkowane w taki sposób, aby poziom hałasu, na który będą narażeni użytkownicy lub ludzie znajdujący się w ich sąsiedztwie, nie stanowił zagrożenia dla ich zdrowia, a także umożliwiał im pracę, odpoczynek w zadowalających warunkach.

W przypadku zachowania na terenach oznaczonych symbolem U zabudowy mieszkaniowej należy uwzględnić, określone przepisami odrębnymi, dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku dla terenów mieszkaniowo-usługowych (w porze dnia 65dB i w porze nocy 56dB).

3.8. Ochrona powietrza.

O stanie powietrza decyduje wielkość i przestrzenny rozkład emisji ze wszystkich źródeł, z uwzględnieniem przepływów transgranicznych i przemian fizykochemicznych zachodzących w atmosferze. Największym antropogenicznym źródłem emisji zanieczyszczeń jest proces energetycznego spalania paliw. Zanieczyszczenia powietrza, ze względu na strukturę źródeł emisji, dzieli się na:

- zanieczyszczenia podstawowe (SO₂, NO₂ i pył) - powstają głównie podczas spalania paliw w kotłowniach przemysłowych i lokalnych (komunalno-bytowych), charakteryzuje je wyraźna zmienność w ciągu roku (w sezonie zimowym następuje wzrost SO₂ i pyłu),
- zanieczyszczenia specyficzne powstające w wyniku procesów technologicznych,
- zanieczyszczenia emitowane ze źródeł mobilnych,
- zanieczyszczenia wtórne powstające w wyniku reakcji i przemian związków w zanieczyszczonej atmosferze.

Emisja zanieczyszczeń to wprowadzanie do atmosfery substancji stałych, ciekłych lub gazowych. Źródłem emisji zanieczyszczeń do powietrza jest miejsce powstania, wytworzenia substancji zanieczyszczających.

W obszarze opracowania nie występują punktowe źródła emisji zanieczyszczeń gazowych i pyłowych do powietrza atmosferycznego.

W obszarze oddziaływania znajdują się zakłady LUVENA S.A zajmujące się produkcją nawozów rolniczych, nawozów ogrodniczych i impregnatów. Wg opracowań WIOŚ zakład wprowadza do atmosfery zanieczyszczenia nie przekraczające norm. W wyniku produkcji zakładu mogą wystąpić intensywne zapachy, które powstają podczas produkcji. Zakład, dzięki wprowadzonym nowym technologią wprowadził redukcję zapachu o 57,8% i kontynuuje badania w poszukiwaniu takiej technologii, która wyeliminuje go w 100%.

Dla określenia stężeń występujących substancji, przedstawiono poniższe dane uzyskane w wyniku pomiarów przeprowadzonych na stacji przy ul. Polanki, Poznań 1 i Ogród Botaniczny Poznań 2 przez WIOŚ w Poznaniu. Stacja przy ul. Polanki jest najbliższą dla obszaru objętego planem. Miasto Luboń znajduje się strefie wielkopolskiej. Pomiary występują następująco (Raport z 2012r.):

Klasyfikacja stref z uwzględnieniem kryteriów określonych w celu ochrony zdrowia

Nazwa strefy	Symbol klasy strefy dla poszczególnych substancji											
	NO ₂	SO ₂	CO	C ₆ H ₆	pył PM2,5	pył PM10	BaP	As	Cd	Ni	Pb	O ₃
wielkopolska	A	A	A	A	B	C	C	A	A	A	A	C

Podane wartości stężeń są na obszarze objętym planem prawdopodobnie mniejsze z uwagi na brak pomiarów wykonanych bezpośrednio na obszarze opracowania.

Podane wyżej pomiary wykazują iż pod kątem zawartości dwutlenku siarki, dwutlenku azotu, tlenku węgla, benzenu, arsenu, kadmu, niklu z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych dla ochrony zdrowia zaliczono do klasy A. Dla pyłu zawieszzonego PM10 i benzo(a)piranu i ozonu zostały przekroczone dopuszczalne wartości oceniana strefa zaliczona do klasy C, dla której przygotowuje się program naprawczy.

Klasyfikacja stref z uwzględnieniem kryteriów określonych w celu ochrony roślin

Nazwa strefy	Symbol klasy strefy dla poszczególnych substancji		
	NO _x	SO ₂	O ₃
wielkopolska	A	A	C

W przypadku kryteriów ustanowionych dla ochrony roślin pod kątem zawartości dwutlenku siarki i tlenków azotu obszar objęty planem zakwalifikowano do klasy A. Pod kątem zawartości ozonu z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych dla ochrony roślin zaliczono do klasy C.

3.9. Ochrona przed oddziaływaniem pól elektromagnetycznych.

Promieniowaniem elektromagnetycznym (niejonizującym) nazywamy takie promieniowanie, które nie powoduje procesu jonizacji w ciałach, na które oddziałuje. Promieniowanie to jest związane ze zmianami pola elektromagnetycznego wytwarzanego przez liczne źródła zarówno energetyczne jak i radiokomunikacyjne. Zaliczamy do nich m.in. urządzenia nadawcze (radio-telewizyjne, telekomunikacyjne, radiolokacyjne itp.), urządzenia przemysłowe oraz linie i stacje elektroenergetyczne.

Każda zmiana pola elektromagnetycznego wzbudza we wszystkich istotach żywych przepływ prądów elektrycznych. Ma to zasadnicze znaczenie dla organizmu człowieka, w ciele którego, występują w sposób naturalny prądy związane z funkcjonowaniem m.in. serca czy mózgu. Każde zakłócenie prądów organicznych, szczególnie przez dłuższy czas, może prowadzić do zaburzeń pracy układu krążenia czy mózgu.

Wpływ pola elektromagnetycznego na organizmy żywe jest znany i niekwestionowany od lat, a jego efekty są ściśle związane z częstotliwością. W zakresie małych i średnich częstotliwości pola elektromagnetycznego pojawiają się tzw. efekty nie termiczne. W miarę wzrostu częstotliwości absorpcji energii elektromagnetycznej przez ciało człowieka rośnie i pojawia się efekt termiczny w postaci lokalnego nagrzewania lub globalnego wzrostu temperatury ciała. Na świecie wciąż prowadzone są badania nt. wpływu promieniowania elektromagnetycznego na powstawanie nowotworów u człowieka.

Absorpcja pól elektromagnetycznych dotyczy całego środowiska fauny, flory, powietrza wody, jednakże celem nadrzędnym staje się ochrona zdrowia człowieka poprzez odpowiednią lokalizację urządzeń emitujących pola elektromagnetyczne oraz budowę systemu monitoringu promieniowania elektromagnetycznego.

Źródłami promieniowania niejonizującego, które może być uciążliwe w środowisku naturalnym, są pola elektromagnetyczne generowane przez:

- instalacje radiokomunikacyjne (w tym stacje bazowe telefonii komórkowej, stacje nadawcze radiowe i telewizyjne), radionawigacyjne i radiolokacyjne, których równoważna moc promieniowana izotropowa jest równa 15 W lub wyższa, emitujących pola elektromagnetyczne o częstotliwościach od 0,03 MHz do 300 000 MHz,
- linie i stacje elektroenergetyczne o napięciu znamionowym 110 kV lub wyższym,
- urządzenia przemysłowe (zgrzewarki, piece indukcyjne) zlokalizowane na terenie zakładów.

Przez teren opracowania przebiegają napowietrzne linie elektroenergetyczne SN 15kV.

Linie elektroenergetyczne SN nie powodują jednoznacznie zagrożeń z tytułu oddziaływania pola elektromagnetycznego, natomiast stwarzają zagrożenie porażenia prądem elektrycznym. Na wprowadzonych pasach technologicznych o szerokości 15,0 m nie wprowadza się zakazu lokalizacji budynków przeznaczonych na stały pobyt ludzi. Zgodnie z normami PN-75-E-05100-1: 1998, PN-EN-50341-1 oraz PN-EN-50423-1 przyjmuje się, że od linii napowietrznej o napięciu od 1 do 45 kV musi zostać zachowana odległość ≥ 3 m. W przypadku odległości w pionie, to nie zaleca się, żeby taka linia przebiegała nad dachami domów. Jednak jeśli taka sytuacja już wystąpi, wtedy odległość w pionie dla średniego

napięcia od 1 do 45kV powinna wynosić $\geq 5,2m$. Z uwagi na przedstawione wyżej odległości w planie określono lokalizację budynków na działkach poza strefą ochronną. Plan dopuszcza możliwość przebudowy tych linii. W wyznaczonych granicach pasa technologicznego zamyka się ponadnormatywne oddziaływanie linii energetycznych SN w zakresie emisji hałasu.

4. Ocena skutków oddziaływania realizacji ustaleń projektu planu na poszczególne komponenty środowiska.

Teren objęty projektem planu funkcjonalnie należy do obszaru śródmiejskiego. Przyrodniczo teren stanowi ważny element w systemie przyrodniczym miasta. Środowisko dla tego terenu ma zróżnicowany charakter. Występują obszary zainwestowane, obszary eksploatacji kruszywa naturalnego oraz obszary zieleni. Realizacja ustaleń planu prowadzić będzie głównie do zmian w sposobie zagospodarowania. Na terenach dotychczas niezainwestowanych wprowadzenie nowego zainwestowania będzie wywierało silny wpływ na funkcjonowanie środowiska. Położenie, dotychczasowe zagospodarowanie obszaru opracowania oraz dokonane już przekształcenia w środowisku przyrodniczym kwalifikują ten teren do zainwestowania, które po realizacji wyklucza dalsze inwestycje na jego obszarze. Przy pomocy narzędzia w postaci miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, możliwe jest wprowadzenie szeregu ustaleń korzystnych z punktu widzenia środowiska.

W wyniku realizacji ustaleń planu na terenach, na których wprowadzone zostaną nowe funkcje, dojdzie do przekształceń w środowisku typowych dla terenów poeksploatacyjnych w zakresie rzeźby, powierzchni biologicznie czynnych, klimatu, roślinności, krajobrazu, systemów ekologicznych, bioróżnorodności, zagrożeń odpadami czy zagrożeń hałasem. Jednocześnie ustalenia planu porządkują zasady zagospodarowania na tym terenie, wprowadzając szereg zapisów, których celem jest ograniczenie przekształceń środowiska przyrodniczego. W związku ze zmianą sposobu użytkowania i zagospodarowania tego obszaru nie istnieje możliwość całkowitego wyeliminowania negatywnych dla środowiska skutków przekształceń. Projekt miejscowego planu zawiera szereg rozwiązań i ustaleń dających możliwość skutecznej ochrony zasobów środowiska i ich jakości, a jednocześnie umożliwia wprowadzenie zabudowy na ściśle określonych warunkach. W ustaleniach planu dotyczących aspektów funkcjonalno - przestrzennych i zasad zagospodarowania terenu zastosowano szereg rozwiązań kompromisowych, wynikających z racji ekonomicznych właścicieli nieruchomości, warunków własnościowych, zasad kształtowania ładu przestrzennego oraz z potrzeby ochrony środowiska przyrodniczego.

Potencjalne oddziaływanie realizacji ustaleń planu na środowisko przedstawia poniższa tabela, gdzie: (+) oznacza występowanie oddziaływania, (-) oznacza brak oddziaływania.

	Oddziaływania										
	Rodzaj				Czas					Pozytywne	Negatywne
	Bezpośrednie	Pośrednie	Wtórne	Skumulowane	Krótkoterminowe	Średnioterminowe	Długoterminowe	Stale	Chwilowe		
Powierzchnia ziemi	+	-	-	-	+	-	+	+	-	-	+
Wody	+	-	-	+	+	-	+	-	+	-	+
Różnorodność biologiczna, krajobraz	+	-	-	-	-	-	+	+	-	+	-

Flora i fauna	+	+	-	-	-	-	+	-	-	+	-
Ludzie	+	-	-	-	-	-	+	-	+	+	+
Zasoby naturalne	+	-	-	-	-	+	-	+	-	-	+
Powietrze	+	-	+	-	+	-	-	-	+	-	-
Klimat	+	-	-	-	-	-	+	-	+	+	-
Zabytki i dobra materialne	-	-	-	-	-	-	-	-	-	+	-

4.1. Powierzchnia ziemi.

Gleby opisywanego obszaru są już w części przekształcone w wyniku antropopresji charakterystycznej terenom kopalni powierzchniowych kruszywa naturalnego, na których nastąpiło zniszczenie powierzchni pokrywy glebowej. Plan nakazuje odtworzenie powierzchni terenu objętego eksploatacją kruszyw do stanu powierzchni, która była przed eksploatacją.

Plan nakazuje odprowadzenie ścieków w postaci wód opadowych i roztopowych z ciągów komunikacyjnych do sieci kanalizacji deszczowej na warunkach określonych przez właściciela sieci oraz zgodnie z przepisami odrębnymi.

Na skalę degradacji pokrywy glebowej w urbanizującym się obszarze jest ubytek powierzchni biologicznie czynnych. Najwyższą formą degradacji środowiska przyrodniczego stanowi zabudowa techniczna, która nie tylko redukuje powierzchnię glebową, ale zmniejsza wymianę gazowo wodną między atmosferą na pedosferą.

Przekształcenia powierzchniowej warstwy ziemi opisywanego obszaru związane będą z uzupełnieniami wynikającymi z rekultywacji terenów pokopalnianych oraz dróg i uzbrojenia.

Wystąpią, zatem oddziaływania bezpośrednie, długoterminowe i stałe poprzez dalszy rozwój zabudowy kubaturowej oraz oddziaływanie krótkoterminowe związane z etapem prowadzenia prac rekultywacyjnych oraz prac budowlanych.

Zmiany przyczynią się także do negatywnych skutków związanych z przekształceniem rzeźby terenu na obszarach po eksploatacji kruszyw a przeznaczonych pod inwestycje, poprzez przykrycie powierzchni biologicznie czynnych, wprowadzenie materiałów nasypowych i mieszanek.

4.2. Wody.

Na terenie planu występują wody powierzchniowe, które mogą stanowić bezpośrednie zagrożenie powodziom. Na rysunku planu wprowadzono zasięg obszarów szczególnego zagrożenia powodzią.

Na terenie eksploatacji kruszyw znajdują zbiorniki wodne powstałe w wskutek prac wydobywczych. W projekcie planu na terenie 1PG/ZP/US nakazuje budowę zbiornika wodnego o powierzchni minimum 0,9 ha. Zbiornik ten będzie stanowił uzupełnienie przyszłego zagospodarowania. Projektowany zbiornik wodny będzie korzystnie wpływał na klimat oraz faunę i florę. Budowa zbiornika nie wpłynie na zasoby ilościowe wód podziemnych, ponieważ zostanie utworzony w miejsce istniejących zbiorników powyroboiskowych.

Ścieki komunalne, wytwarzane na terenie opracowania planu odprowadzane będą do sieci kanalizacji sanitarnej z dopuszczeniem do czasu jej realizacji, gromadzenia ścieków w szczelnych zbiornikach bezodpływowych, z których będą one wywożone przez koncesjonowanego przewoźnika do oczyszczalni ścieków. Odprowadzenie ścieków w postaci wód opadowych i roztopowych w przypadku dróg do sieci kanalizacji deszczowej, natomiast

w przypadku niezanieczyszczonych wód opadowych i roztopowych na terenie własnej działki budowlanej – docelowo do sieci kanalizacji deszczowej.

Ustalenia planu nie przewidują realizacji nowych ujęć wody. Zaopatrzenie w wodę odbywać się będzie z istniejącej sieci wodociągowej. Realizacja planu zwiększy pobór wody, szczególnie w przypadku realizacji obiektów produkcyjnych.

Wody podziemne i powierzchniowe mogą zostać incydentalnie zanieczyszczone w drodze infiltracji niepożądanymi spływami z terenów powyroboiskowych, jak i w czasie awarii sieci kanalizacyjnej, czy urządzeń produkcyjnych.

Oddziaływanie będzie miało charakter bezpośredni, skumulowany, długo i krótkoterminowy.

Do negatywnych cech można zaliczyć zwiększenie powierzchni utwardzonych, z których odprowadzane będą wody opadowe i roztopowe do kanalizacji deszczowej oraz uszczelnienie powierzchni istniejącej zabudowy i infrastruktury technicznej, i komunikacyjnej co prowadzi do zmniejszenia powierzchni infiltracyjnej gruntu a także odprowadzanie tych wód poza teren.

4.3. Różnorodność biologiczna, krajobraz.

Na części związanej z eksploatacją kruszywa naturalnego w wyniku rekultywacji nastąpią zmiany obecnego krajobrazu. Realizacja ustaleń planu porządkuje nowe funkcje terenu. Wypoczynkowa rola części terenu jest jak najbardziej właściwa. Krajobraz tej części terenu stanowić będzie wartościowy element w strukturze przestrzennej miasta. Natomiast część terenu przeznaczona pod produkcję, składy, magazyny lub usługi stanowić będzie rozszerzenie istniejących w sąsiedztwie terenów produkcyjnych (zakłady LUVENA S.A).

Wystąpi oddziaływanie bezpośrednie związane z realizacją terenów biologicznie czynnych na całym terenie i długotrwałe związane ekspansją biologiczną przystosowaną do życia w środowisku zurbanizowanym, oddziaływanie stałe związane ze zmianą krajobrazu w wyniku rekultywacji terenu i wprowadzenie zabudowy.

Wystąpią pozytywne cechy, takie jak: realizacja nowych terenów zieleni oraz nasadzeń na terenach przeznaczonych pod zabudowę. Plan wprowadza uporządkowanie zagospodarowania z zachowaniem istniejących zbiorników wodnych.

4.4. Flora, fauna.

Obecnie na terenach eksploatacji kruszyw nastąpiła likwidacja istniejącej fauny i flory. Realizacja ustaleń planu spowoduje powolne odtwarzanie się lokalnego świata roślin i zwierząt. Duże znaczenie w odbudowie środowiska będzie miało bezpośrednie sąsiedztwo z Wielkopolskim Parkiem Narodowym oraz istniejąca zieleń wzdłuż starorzecza rzeki Warty.

Wprowadzenie w życie ustaleń projektu planu wpłynie na florę i faunę bezpośrednio (nowe tereny zieleni), pośrednio (zielen przyczyniająca się do poprawy jakości powietrza), długoterminowe (czas przywracania terenów po eksploatacyjnych).

Do pozytywnych cech można zaliczyć wprowadzenie nowych terenów zieleni urządzonej oraz zieleni na terenach pod zabudowę.

4.5. Ludzie.

Dla zapewnienia odpowiedniej jakości życia oraz bezpieczeństwa mieszkańców na obszarach objętych planem podejmowane są działania zachowujące właściwą ochronę elementów środowiska przyrodniczego. Są one bardzo ważne, szczególnie gdy dotyczą zdrowia mieszkańców, przy rosnących zanieczyszczeniach poszczególnych komponentów środo-

wiska a w szczególności powietrza. Wprowadza się więc takie ustalenia, które mają zminimalizować lub wyeliminować ryzyko zanieczyszczenia środowiska i poprawić jakość życia mieszkańców. Wyróżnia się tutaj przede wszystkim działania minimalizujące hałas komunikacyjny i emisję zanieczyszczeń gazowych i pyłowych.

Nastąpi oddziaływanie bezpośrednie (na skutek działań inwestycyjnych), długotrwałe (sukcesywna rekultywacja i realizacja zabudowy) oraz chwilowe (trwające podczas prac budowlanych).

W pozytywnym stopniu wpłynie zachowanie istniejących zbiorników wodnych i zieleni wokół nich, które mają zapewnić mieszkańcom komfort zamieszkania.

Natomiast negatywnie wpłynie wzrost emisji hałasu komunikacyjnego oraz zwiększenie emisji zanieczyszczeń gazowych i pyłowych pochodzących od samochodów i palenisk domowych.

4.6. Zasoby naturalne.

Na obszarze opracowania występują udokumentowane i zbilansowane złoża kopalin które obecnie są eksploatowane. Inwestycje te możemy zaliczyć do oddziaływań bezpośrednich. Plan przewiduje działania rekultywacyjne na terenach eksploatowanych w kierunku terenów zieleni urządzonej, sportu i rekreacji oraz produkcji.

Nastąpi oddziaływanie średnioterminowe (na skutek działalności kopalni kruszyw) oraz stałe (związane z wyczerpaniem się istniejących zasobów kruszyw)

Eksploatacja kruszywa ma negatywny wpływ na zasoby naturalne na danym terenie.

4.7. Powietrze.

Przewidywane jest zwiększenie rozmiarów emisji zanieczyszczeń, wiążące się z funkcjonowaniem terenów obiektów produkcyjnych, składów, magazynów lub zabudowy usługowej oraz sportu i rekreacji, a tym samym wzrostem natężenia ruchu samochodowego.

Plan zakłada zaopatrzenie obszarów zabudowy w energię cieplną z indywidualnych systemów grzewczych z zastosowaniem kotłów zasilanych energią elektryczną lub paliwami charakteryzującymi się niskimi wskaźnikami emisji albo odnawialnymi źródłami energii. W fazie wznoszenia nowych obiektów nastąpi czasowe oddziaływanie na powietrze atmosferyczne związane z pracą urządzeń budowlanych oraz transportem materiałów na placie budowy.

W związku z wystąpieniem ruchu samochodowego w obrębie istniejących i projektowanych dróg wzrośnie rozmiar emisji toksycznych składników spalin i pyłów. Wzdłuż ciągów komunikacyjnych zaleca się zachowanie istniejących zadrzewień oraz nasadzeń nowych - zalecane są gatunki rodzime liściaste, odporne na emisję spalin samochodowych. Wzrost liczby pojazdów silnikowych będzie nieznaczny w porównaniu z upowszechnianiem motoryzacji. Kolejne generacje pojazdów charakteryzują się jednak coraz większą sprawnością eliminowania toksycznych substancji zawartych w spalinach samochodowych, co pozwala zakładać, że stan higieny atmosfery omawianego terenu, pomimo zwiększonej emisji zanieczyszczeń powietrza, będzie zadowalający.

Wyniknie oddziaływanie bezpośrednie i wtórne związane z poprawą mikroklimatu za pomocą nowo nasadzonej zieleni, krótkoterminowe oraz chwilowe związane z wzrostem emisji gazów i pyłów.

4.8. Klimat.

W wyniku realizacji ustaleń projektu planu nastąpią zmiany w wielkości powierzchni utwardzonych. Na terenach po eksploatacji kruszyw po wprowadzeniu zabudowy będzie charakteryzował się ustabilizowaną temperaturą powierza, małymi dobowymi wahaniami temperatury powietrza, zwiększonym zacienieniem niektórych terenów, mniejszymi podmuchami wiatru. Wprowadzenie nowego zagospodarowania terenów będzie wiązało się ze zmianami klimatu.

Pośrednie oddziaływanie na klimat będzie wynikało z oddziaływania z takich komponentów środowiska jak powietrze, wody, gleba.

Powstałe po wprowadzeniu w życie ustaleń planu tereny zieleni, będą pozytywnie wpływać na klimat.

4.9. Zabytki i dobra materialne.

Teren opracowania w większości znajduje się w strefie ochrony stanowisk archeologicznych. Prowadzona obecnie odkrywkowa eksploatacja kruszyw może się przyczynić do nowych odkryć obiektów archeologicznych. Po rekultywacji teren nie będzie już wartościowy pod względem archeologicznym.

W związku z powyższym realizacja ustaleń planu nie będzie negatywnie oddziaływać na istniejące formy ochrony zabytków i ochrony środowiska kulturowego. Natomiast w przypadku dóbr materialnych nastąpi wzrost ich wartości.

5. Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu.

5.1. Wytwarzanie odpadów.

Odpady powstające na analizowanym terenie to głównie odpady komunalne generowane przez projektowaną zabudowę obiektami produkcyjnymi, składami, magazynami lub zabudowę usługową, odpady dodatkowe z czyszczenia ulic i placów oraz odpady ze studzienek kanalizacyjnych, oraz odpady związane z budową układu infrastruktury technicznej.

Ustalenia projektu planu nie przyczynią się do powstawania odpadów niebezpiecznych z uwagi na zakaz realizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko.

Zgodnie z zapisami projektu planu, wprowadza się nakaz gromadzenia i dalszego zagospodarowania odpadów w ramach gminnego, zorganizowanego systemu zagospodarowania odpadów.

Projekt planu nie wpłynie negatywnie na środowisko w zakresie gospodarowania odpadami.

5.2. Wprowadzanie ścieków do wód i do ziemi.

Zgodnie z zapisami projektu planu dla ochrony wód podziemnych przed zanieczyszczeniem wprowadza się :

– nakaz odprowadzania ścieków komunalnych do sieci kanalizacji sanitarnej z dopuszczeniem do czasu jej realizacji, gromadzenia ścieków w szczelnych zbiornikach bezodpływowych, z których będą one wywożone przez koncesjonowanego przewoźnika do oczyszczalni ścieków,

- zakaz odprowadzenia ścieków nieoczyszczonych do gruntu, w szczególności ścieków opadowych i roztopowych z powierzchni utwardzonych narażonych na zanieczyszczenia substancjami ropopochodnymi lub innymi substancjami toksycznymi,
- zakaz realizacji nowych indywidualnych przydomowych oczyszczalni ścieków z uwagi na zagrożenie terenu opracowania powodzią, a tym samym możliwość zanieczyszczenia wód podziemnych.

Wprowadzenie systemu odprowadzania wód opadowych i roztopowych z analizowanego terenu wyeliminuje występowanie lokalnych podtopień oraz zapobiegnie wprowadzaniu w sposób niekontrolowany spływów opadowych do wód powierzchniowych i ziemi.

5.3. Emisja hałasu.

Luboń znajduje się w zasięgu oddziaływania hałasu lotniczego związanego z funkcjonowaniem lotniska wojskowego Poznań - Krzesiny. W projekcie planu wykreślono granice obszarów o wyższym i niższym poziomie hałasu od tego lotniska oraz określono warunki dla tych obszarów.

Na obszarze objętym opracowaniem, obecnie nie ma dróg o dużym natężeniu ruchu. Jednak z uwagi na obecną eksploatację kruszyw hałas stanowią pracujące tam maszyny oraz samochody ciężarowe, które służą do jego transportu. Po zakończeniu eksploatacji i rekultywacji tego terenu zgodnie z ustaleniami projektu planu uciążliwości te ulegną zmniejszeniu.

5.4. Ryzyko wystąpienia poważnych awarii.

Przez poważną awarię zgodnie z art. 3 pkt. 23 Ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 Prawo ochrony środowiska (Dz.U.2008.25.150 z póź. zm.) rozumie się zdarzenie, w szczególności emisję, pożar lub eksplozję, powstałe w trakcie procesu przemysłowego, magazynowania lub transportu, w których występuje jedna lub więcej niebezpiecznych substancji, prowadzące do natychmiastowego powstania zagrożenia życia lub zdrowia ludzi lub środowiska lub powstania takiego zagrożenia z opóźnieniem.

Realizacja ustaleń planu związana z obiektami produkcyjnymi, składami i magazynami może stanowić ryzyko wystąpienia poważnych awarii.

Na negatywne skutki awarii narażone są:

- powierzchnia ziemi,
- grunt, wody gruntowe, podziemne i powierzchniowe,
- powietrze,
- zdrowie i życie ludzi.

Określenie skutków poszczególnych typów awarii jest zadaniem skomplikowanym i w większości przypadków dającym jedynie bardzo szacunkowe informacje.

6. Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu.

W przypadku braku realizacji ustaleń planu miejscowego mogą nastąpić utrudnienia dotyczące określania zasad kształtowania polityki przestrzennej w zakresie zmiany przeznaczenia terenów pod określone cele oraz ich zagospodarowanie i warunki zabudowy, zgodnie z przepisami ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

Część obszaru objętego planem charakteryzuje się wysokimi walorami przyrodniczymi. Znajdują się na nim zbiorniki wodne i otaczająca je zieleń oraz wchodzi w obszar otuliny Wielkopolskiego Parku Narodowego.

Duże zagrożenie dla stanu środowiska stanowią wyrobiska po eksploatacji żwiru gdzie w przypadku braku realizacji planu mogą stanowić miejsce niekontrolowanych wysypisk śmieci. Wysypiska te mogą spowodować zagrożenie zanieczyszczenia gleb i wód podziemnych.

Brak planu może utrudniać rozwój zgodny z kierunkami polityki przestrzennej opartej na „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Luboń”.

W przypadku realizacji nowej zabudowy bez ustaleń planu miejscowego, problemem może być brak kompleksowych rozwiązań komunikacyjnych, co wpłynie na jakość funkcjonowania tego terenu.

Podsumowując, przy braku realizacji ustaleń planu miejscowego następuję:

- chaotyczna realizacja nowej zabudowy, przy braku rozwiązań z zakresu intensywności zabudowy, rozwiązań komunikacyjnych i infrastruktury technicznej,
- zbyt intensywne zainwestowanie terenów, co wiąże się ze zmniejszeniem powierzchni biologicznie czynnych,
- zagrożenie zanieczyszczenia środowiska wód i gleb przy braku realizacji kanalizacji sanitarnej i niekontrolowanych wysypisk śmieci.

7. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowania dokumentu.

Wstąpienie Polski do Unii Europejskiej przyczyniło się do wprowadzenia nowych obowiązków związanych z koniecznością dostosowania prawa polskiego do przepisów unii. Głównym zadaniem wprowadzonym przez państwa unii europejskiej jest ochrona środowiska. Na obecne prawo regulujące ochronę środowiska składa się kilkaset aktów prawnych, które zawierają dyrektywy, rozporządzenia, decyzje i zalecenia. Priorytetem tych działań jest przeciwdziałanie zmianą klimatu, ochronę różnorodności biologicznej, ograniczenie wpływu zanieczyszczenia na zdrowie oraz lepsze wykorzystanie zasobów naturalnych.

Wymienić należy tutaj dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/147/WE z dnia 30 listopada 2009r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa i dyrektywę Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 roku w sprawie ochrony siedlisk naturalnych oraz dzikiej fauny i flory a także Ramową Konwencję Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu z Rio de Janeiro z 1992 roku.

Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady bezpośrednio nie dotyczą obszaru opracowania, bowiem obszar ten nie znajduje się na terenach przyrodniczo chronionych lecz w bezpośrednim jego sąsiedztwie.

Na szczeblu krajowym sporządzono strategiczne dokumenty rządowe jak II Polityka Ekologiczna Państwa oraz Polityka ekologiczna państwa w latach 2009-2012 z perspektywą do roku 2016. Dokumenty te są zgodne z zapisami Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z 1997 roku, w których mowa o kierowaniu się w zakresie ochrony środowiska zasadą

zrównoważonego rozwoju, jak również zapewnieniu przez władze publiczne bezpieczeństwa ekologicznego współczesnym i przyszłym pokoleniom.

Podstawowym celem polityki ekologicznej państwa jest zapewnienie bezpieczeństwa ekologicznego kraju, czyli mieszkańców, infrastruktury społecznej i zasobów przyrodniczych. Jedną z metod realizacji polityki ekologicznej jest stosowanie tzw. dobrych praktyk gospodarowania i systemów zarządzania środowiskowego, które umożliwiają powiązać efekty gospodarcze z efektami ekologicznymi, szczególnie w przemyśle, energetyce, turystyce, ochronie zdrowia, handlu i działalności obronnej.

Wyróżnia się dwie grupy w celach szczegółowych polityki ekologicznej państwa. Pierwsza w sferze racjonalnego użytkowania zasobów naturalnych oraz w zakresie jakości środowiska. W przypadku planów miejscowych należy wymienić: racjonalizację użytkowania wody, ochronę gleb, zmniejszenie materiałochłonności i odpadowości produkcji, zmniejszenie energochłonności gospodarki i wzrost wykorzystania energii ze źródeł odnawialnych, gospodarowanie odpadami, jakość wód, jakość powietrza, zmiany klimatu, hałasu i promieniowania, różnorodności biologicznej i krajobrazowej. Ponadto polityka państwa ma dążyć do stworzenia spójnego wewnątrznie systemu prawa ochrony środowiska, dostosowanego do wymagań unijnych.

Polityka ekologiczna państwa w latach 2009 – 2012 z perspektywą do roku 2016 określa cele średniookresowe oraz wskazuje kierunki działań do wykonania w latach 2009-2012 w odniesieniu do zagadnień związanych z:

- kierunkami działań systemowych,
- ochroną zasobów naturalnych,
- poprawą jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego.

Do działań systemowych dokument wymienia aspekt ekologiczny w planowaniu przestrzennym. W jego ramach jest cel dotyczący podnoszenia roli planowani przestrzennego, które powinno być podstawą do lokalizacji nowych inwestycji.

Plany zagospodarowania przestrzennego wskazują konieczność wdrażania wytycznych w zakresie ochrony środowiska, gospodarki wodnej, wdrożeń przepisów umożliwiających przeprowadzenie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko już na etapie studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy. Uwzględnia się obszary europejskiej sieci Natura 2000, obszary narażone na niebezpieczeństwo powodzi, a także określenie zasad ustalania progów: chłonności środowiskowej, pojemności przestrzennej w zależności od typu środowiska oraz wpisania do planu wyników monitoringu środowiska.

Założenia polityki ekologicznej państwa przeniesiono na szczebel gminny i uwzględniono je przy sporządzaniu Programu Ochrony Środowiska dla Miasta Luboń na lata 2004-2007 z perspektywą na lata 2008-2011 (brak aktualnego programu). Program ten wyznacza cele i kierunki działań dotyczące ochrony środowiska. Celem nadrzędnym jest „zrównoważony rozwój społeczno-gospodarczy Miasta Luboń zgodny z ochroną środowiska”. Osiągnięcie celu nadrzędnego będzie wynikiem realizacji celów systemowych podzielonych na poszczególne komponenty, które składają się z: powietrze atmosferyczne, hałas, promieniowanie elektromagnetyczne, wody powierzchniowe i podziemne, powierzchnia ziemi i gleb, przyroda, energia odnawialna, poważne awarie.

Część kierunków działań określonych w celach systemowych uwzględniono w projekcie planu miejscowego.

Dla poprawy jakości powietrza wprowadzono:

- nakaz stosowania indywidualnych systemów grzewczych z zastosowaniem urządzeń charakteryzujących się niskimi wskaźnikami emisji albo odnawialnych źródeł energii.

Dla zmniejszenia uciążliwości akustycznych wprowadzono:

- w przypadku zachowania na terenach oznaczonych symbolem U zabudowy mieszkaniowej obowiązują dopuszczalne poziomy hałasu, określone w przepisach odrębnych, jak dla terenów zabudowy mieszkaniowo-usługowej tj. w porze dnia 65dB i w porze nocy 56 dB od dróg i linii kolejowych oraz w porze dnia 60dB i w porze nocy 50 dB od startów, lądowań i przelotów statków powietrznych,
- granice obszarów o wyższym i niższym poziomie hałasu od lotniska wojskowego Poznań – Krzesiny, dla których określono warunki użytkowania tych obszarów,
- nakaz budowy utwardzonej drogi pieszo – rowerowej - europejski szlak rowerowy EuroVelo 9 Bałtyk - Adriatyk
- dopuszczenie realizacji ścieżek rowerowych,
- dopuszczenie nasadzeń zieleni ochronnej wzdłuż dróg.

Dla ochrony przed polami elektromagnetycznymi, wprowadzono:

- dla linii średniego napięcia SN 15kV pas technologiczny o szerokości 7,5 m od osi linii, po obu jej stronach, który po przełożeniu linii elektroenergetycznej poza obszar objęty miejscowym planem lub jej skablowaniu, przestaje obowiązywać określona strefa oddziaływania,

Dla poprawy jakości wód powierzchniowych i podziemnych, wprowadzono:

- nakaz odprowadzania ścieków w postaci wód opadowych i roztopowych z dróg KD oraz z dróg wewnętrznych do sieci kanalizacji deszczowej na warunkach określonych przez właściciela sieci oraz zgodnie z przepisami odrębnymi,
- zagospodarowanie niezanieczyszczonych wód opadowych i roztopowych na terenie własnej działki budowlanej, docelowo do sieci kanalizacji deszczowej zgodnie z przepisami odrębnymi,
- nakaz odprowadzania ścieków komunalnych do sieci kanalizacji sanitarnej z dopuszczeniem do czasu jej realizacji, gromadzenia ścieków w szczelnych zbiornikach bezodpływowych, z których będą one wywożone przez koncesjonowanego przewoźnika do oczyszczalni ścieków,
- zakaz realizacji nowych indywidualnych przydomowych oczyszczalni ścieków,
- zaopatrzenie w wodę z sieci wodociągowej.

Dla ochrony powierzchni ziemi i gleb, wprowadzono:

- nakaz gromadzenia i dalszego zagospodarowania odpadów w ramach gminnego, zorganizowanego systemu zagospodarowania odpadów - zgodnie z obowiązującymi przepisami oraz planami gospodarki odpadami,
- nakaz zagospodarowania mas ziemnych spełniających standardy jakości gleb i ziemi powstałych wskutek prowadzenia robót budowlanych na terenie działki lub usuwania ich zgodnie z przepisami odrębnymi.

Dla ochrony obiektów cennych przyrodniczo oraz walorów krajobrazu rolniczego nie wprowadzono ustaleń z uwagi na brak takowych.

Dla wzrostu wykorzystania energii ze źródeł odnawialnych, wprowadzono:

- dopuszczenie stosowania w celach grzewczych oprócz ekologicznych paliw, odnawialnych źródeł energii.

Dla ochrony przed poważnymi awariami nie wprowadzono ustaleń, ponieważ będą one wprowadzane na etapie realizacji inwestycji oraz ich dalszej eksploatacji.

8. Rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy.

Ustawa o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko mówi, że zakres prognozy oddziaływania na środowisko powinien przedstawiać rozwiązania alternatywne do rozwiązań przyjętych w projekcie planu (w szczególności w odniesieniu do obszarów Natura 2000, które na tym obszarze występują).

Na etapie sporządzania projektu planu miejscowego nie rozważano innych wariantów rozwiązań alternatywnych z uwagi, iż projektowane rozwiązanie zapewnia poprawne zagospodarowanie przestrzeni. Ustalenia planu na większości obszaru opracowania dotyczą terenów na których obecnie prowadzona jest eksploatacja kruszyw. Plan przeznaczają tereny te pod zabudowę obiektów produkcyjnych, składów i magazynów lub zabudowę usługowa oraz sportu i rekreacji w zieleni.

W trakcie sporządzania projektu planu miejscowego nie napotkano na trudności wynikające z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy.

9. Propozycje dotyczące przewidywanych metody analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwość jej przeprowadzania.

Monitoring skutków, jakie wywoła realizacja zapisów zawartych w projekcie zmiany planu, proponuje się wykonać dwuetapowo:

I etap to: weryfikacja istniejącej dokumentacji dotyczącej przedmiotowej inwestycji (z zakresu planowania przestrzennego, prawa budowlanego i ochrony środowiska) oraz opis stanu realizacji tej inwestycji lub zainwestowania obszaru, dla którego wprowadziło się nowe przeznaczenie. W odniesieniu do opisu stanu realizacji inwestycji powinno się uwzględniać stopień postępu lub fazy projektowej, na jakim znajdują się inwestycje oraz stanu procedury, także w odniesieniu do oceny oddziaływania na środowisko (monitoring po-inwestycyjny).

Należy uwzględnić wszelkie uwarunkowania realizacji inwestycji wykonywanych na podstawie planu. Przy dokonaniu powyższej analizy uwzględniającej uwarunkowania prawne, wynikające z procedury oceny oddziaływania na środowisko powinno uzyskać się informację o skutkach realizacji dokonanej zmiany na środowisko. Analizując stan planowania tego terenu oraz wydanych decyzji administracyjnych i pozwoleń uzyska się informację o stanie prawnym i poziomie zainwestowania terenów przeznaczonych pod zainwestowanie;

II etap to: wizja lokalna i inwentaryzacje terenowe obszaru objętego planem. Weryfikacja istniejącego stanu zaawansowania stanu wykorzystania terenu pod

przedmiotową inwestycję oraz opis tego stanu realizacji inwestycji lub za-inwestowania obszaru, dla którego wprowadziło się nowe przeznaczenie.

Na podstawie wizji lokalnych oraz w wyniku przeprowadzenia analizy procedur lub sporządzenia dokumentów strategicznych miasto uzyska wiedzę co do faktycznego stanu realizacji inwestycji.

Weryfikację stanu wykonania zapisów planu proponuje się raz na kadencję Rady Miasta tj. raz na 4 lata, zgodnie z art. 32 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

10. Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko.

Z uwagi na położenie Lubonia i obszaru objętego projektem wyklucza możliwość transgranicznego oddziaływania na środowisko. Do wprowadzonych planem funkcji nie ma podstaw prognozowania dalekosiężnych, transgranicznych oddziaływań.

11. Streszczenie w języku niespecjalistycznym.

Zgodnie z nowymi uregulowaniami prawnymi dotyczącymi udostępniania informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko projekt miejscowego planu zagospodarowania wymaga przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

W ramach przeprowadzonej strategicznej oceny oddziaływania na środowisko sporządza się prognozę oddziaływania na środowisko projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego poprzedzoną uzgodnieniem z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska i Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym zakresu i stopnia szczegółowości prognozy.

Prognoza składa się z dziesięciu części, z których trzy pierwsze to część formalna i diagnoza stanu istniejącego środowiska.

Część formalna przedstawia ogólne zagadnienia dotyczące prognozy, wymienione są źródła informacji oraz przepisy prawa, według których prognoza została sporządzona. Przy sporządzeniu prognozy zastosowano metodę opisową i porównawczą.

Obszar opracowania położony jest w południowo – wschodniej części miasta wzdłuż granicy na rzece Warcie oraz granicy Wielkopolskiego Parku Narodowego.

Przez teren opracowania nie przebiegają główne ciągi komunikacyjne.

Warunki klimatyczne omawianego obszaru kształtowane są przez masy powietrza polarno-morskiego, które pojawiają się tutaj z częstością około 80% jesienią, latem około 85%, wiosną i zimą około 69%. Według W. Okołowicza cechami charakterystycznymi tego klimatu są stosunkowo małe roczne amplitudy temperatury powietrza, wczesna wiosna, długie lato, łagodna i krótka zima z nietrwałą na ogół pokrywą śnieżną.

Teren objęty planem miejscowym stanowi w przeważającej części tereny eksploatacji kruszyw naturalnych. Wyrobiska te w większości są już wyeksploatowane i stanowią zbiorniki wodne. Pozostałe tereny to istniejące zbiorniki wodne „Kocie Doły” i „Kocie Dołki” w starorzeczu rzeki Warty oraz tereny zieleni wokół tych zbiorników.

Przyrodniczo teren stanowi ważny element w systemie przyrodniczym miasta, który należy odpowiednio chronić.

Obszar objęty planem posiada dostęp do sieci wodociągowej i projekt planu ustala zaopatrzenie w wodę z tej sieci.

Tereny objęte planem nie posiadają dostępu do sieci kanalizacji sanitarnej. W planie nakazuje się odprowadzanie ścieków komunalnych do sieci kanalizacji sanitarnej z dopuszczeniem do czasu jej realizacji, gromadzenia ścieków w szczelnych zbiornikach bezodpływowych, z których będą one wywożone przez koncesjonowanego przewoźnika do oczyszczalni ścieków. Zakazuje się stosowania przydomowych oczyszczalni ścieków.

Ścieki w postaci wód opadowych i roztopowych z dróg nakazuje się odprowadzić do sieci kanalizacji deszczowej, do czasu jej realizacji zgodnie z przepisami odrębnymi. Natomiast niezanieczyszczone wody opadowe i roztopowe należy zagospodarować na terenie własnej działki budowlanej, docelowo do sieci kanalizacji deszczowej zgodnie z przepisami odrębnymi.

Projekt planu nakazuje gromadzenie i dalsze zagospodarowanie odpadów w ramach gminnego, zorganizowanego systemu zagospodarowania odpadów - zgodnie z obowiązującymi przepisami oraz planami gospodarki odpadami.

Obszar objęty planem znajduje się w granicach „strefy ochrony konserwatorskiej zewidencjonowanych stanowisk archeologicznych ujętych w wojewódzkiej ewidencji zabytków”. Prowadzona obecnie odkrywkowa eksploatacja kruszyw może się przyczynić do nowych odkryć obiektów archeologicznych. Po rekultywacji teren nie będzie już wartościowy pod względem archeologicznym.

Analizowany teren nie leży w obszarach przyrodniczych, chronionych prawnie lecz w otulinie Wielkopolskiego Parku Narodowego i bezpośrednio graniczy z tym parkiem oraz obszarem Natura 2000 – Ostoja Wielkopolska.

W zakresie hałasu obszar charakteryzuje się cechą ekosystemów terenów zurbanizowanych. Obszar objęty opracowaniem, obecnie nie graniczy z drogami o dużym natężeniu ruchu. Jednakże na terenach obecnej eksploatacji kopalni – żwiru, hałas stanowią pracujące tam maszyny oraz samochody ciężarowe, które służą do jego transportu. Zmiana funkcji przyczyni się do likwidacji tego hałasu. Po realizacji ustaleń planu nieznacznie zwiększy się natomiast hałas powodowany ruchem samochodów osobowych i ciężarowych do obsługi terenu P/U.

W zakresie ochrony powietrza na obszarze opracowania nie występują punktowe źródła emisji zanieczyszczeń gazowych i pyłowych do powietrza atmosferycznego.

W zakresie ochrony przed oddziaływaniem pól elektromagnetycznych istniejące linie elektroenergetyczne SN15kV nie powodują jednoznacznie zagrożeń w tym obszarze, jednak stwarzają zagrożenie porażenia prądem. W związku z tym wprowadzono pasy technologiczne szerokości 15,0m.

W punkcie czwartym ocenia się skutki oddziaływania realizacji ustaleń projektu planu na poszczególne komponenty środowiska.

Na powierzchnię ziemi - wystąpią, oddziaływania bezpośrednie, długoterminowe i stałe poprzez dalszy rozwój zabudowy kubaturowej oraz oddziaływanie krótkoterminowe związane z etapem prowadzenia prac rekultywacyjnych oraz prac budowlanych. Zmiany przyczynią się także do negatywnych skutków związanych z przekształceniem rzeźby terenu na obszarach po eksploatacji kruszyw a przeznaczonych pod inwestycje, poprzez przykrycie powierzchni biologicznie czynnych, wprowadzenie materiałów nasypowych i mieszanek.

Na wody - do negatywnych oddziaływań zalicza się zwiększenie powierzchni utwardzonych, z których odprowadzane będą wody opadowe i roztopowe do kanalizacji deszczowej oraz uszczelnienie powierzchni istniejącej zabudowy i infrastruktury technicznej, i komu-

nikacyjnej co prowadzi do zmniejszenia powierzchni infiltracyjnej gruntu a także odprowadzanie tych wód poza teren.

Na krajobraz - wystąpi oddziaływanie bezpośrednie związane z realizacją terenów biologicznie czynnych na całym terenie i długotrwałe związane ekspansją biologiczną przystosowaną do życia w środowisku zurbanizowanym, oddziaływanie stałe związane ze zmianą krajobrazu w wyniku rekultywacji terenu i wprowadzenie zabudowy. Wystąpią pozytywne cechy, takie jak: realizacja nowych terenów zieleni oraz nasadzeń na terenach przeznaczonych pod zabudowę. Plan wprowadza uporządkowanie zagospodarowania z zachowaniem istniejących zbiorników wodnych.

Na faunę i florę - do pozytywnych cech można zaliczyć wprowadzenie nowych terenów zieleni urządzonej oraz zieleni na terenach pod zabudowę.

W przypadku ludzi - nastąpi oddziaływanie bezpośrednie (na skutek działań inwestycyjnych), długotrwałe (sukcesywna rekultywacja i realizacja zabudowy) oraz chwilowe (trwające podczas prac budowlanych). W pozytywnym stopniu wpłynie zachowanie istniejących zbiorników wodnych i zieleni wokół nich, które mają zapewnić mieszkańcom komfort zamieszkania. Natomiast negatywnie wpłynie wzrost emisji hałasu komunikacyjnego oraz zwiększenie emisji zanieczyszczeń gazowych i pyłowych pochodzących od samochodów i palenisk domowych.

Na zasoby naturalne nastąpi oddziaływanie średnioterminowe (na skutek działalności kopalni kruszyw) oraz stałe (związane z wyczerpaniem się istniejących zasobów kruszyw). Eksploatacja kruszywa ma negatywny wpływ na zasoby naturalne na danym terenie.

Na powietrze - wyniknie oddziaływanie bezpośrednie i wtórne związane z poprawą mikroklimatu za pomocą nowo nasadzonej zieleni, krótkoterminowe oraz chwilowe związane z wzrostem emisji gazów i pyłów.

Na klimat - ustalenia projektu planu dla terenów objętych opracowaniem będą pozytywnie wpływać na ich klimat.

Na zabytki i dobra materialne - realizacja ustaleń planu nie będzie negatywnie oddziaływać na istniejące formy ochrony zabytków i ochrony środowiska kulturowego. Natomiast w przypadku dóbr materialnych nastąpi wzrost ich wartości.

Punkt piąty prognozy przedstawia istniejące problemy ochrony środowiska z punktu widzenia realizacji ustaleń planu. Wymieniono cztery najważniejsze problemy dotyczące: wytwarzania odpadów, wprowadzanie ścieków do wód i do ziemi, emisji hałasu, ryzyka wystąpienia poważnych awarii oraz dokonano analizy z ustaleniami projektu planu w tym zakresie.

Punkt szósty przedstawia potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu. Duże zagrożenie dla stanu środowiska stanowią wyrobiska po eksploatacji żwiru gdzie w przypadku braku realizacji planu mogą stanowić miejsce niekontrolowanych wysypisk śmieci. Wysypiska te mogą spowodować zagrożenie zanieczyszczenia gleb i wód podziemnych. Brak planu może utrudniać rozwój zgodny z kierunkami polityki przestrzennej opartej na „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Luboń”.

W punkcie siódmym wymieniono cele ochrony środowiska ustalone na szczeblu międzynarodowym i krajowym oraz sposoby jak zostały powiązane z ustaleniami planu. Projekt planu przyjął kierunki związane z polityką poprawy jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego zgodne z Programem Ochrony Środowiska dla Miasta Luboń na lata 2004-

2007 z perspektywą na lata 2008-2011(brak aktualnego programu). Część kierunków działań określonych w celach systemowych uwzględniono w projekcie planu miejscowego.

W punkcie ósmym - na etapie sporządzania projektu planu miejscowego nie rozważano innych wariantów rozwiązań alternatywnych z uwagi, iż projektowane rozwiązanie zapewnia poprawne zagospodarowanie przestrzeni. W trakcie sporządzania projektu planu miejscowego nie napotkano na trudności wynikające z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy.

W punkcie dziewiątym przedstawiono metody analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania. Monitoring skutków, jakie wywoła realizacja zapisów zawartych w projekcie zmiany planu, proponuje się wykonać dwuetapowo. Pierwszy to weryfikacja istniejącej dokumentacji dotyczącej przedmiotowej inwestycji. Drugi to wizja lokalna i inwentaryzacje terenowe.

W punkcie dziesiątym - położenie Lubonia i obszaru objętego projektem planu wyklucza możliwość transgranicznego oddziaływania na środowisko.

Opracował:

mgr inż. Przemysław Domagański
ul. Południowa 35
62-081 Przeźmierowo